

temporalis cōmodi vel fauoris vel delectatōnis agimus. aut inter mala sunt reputāda. aut ab infima intentione secernenda. et p. cōfēstī tūm retributione facienda. Qui em̄ ieiunat orat et elemosinaz dat ut videatur et laudetur ab hominibus talis proles bone actōnis quasi de immunda genitricē nascitur. et ideo inter eos qui de babilone hierosolimā ascenderū p. tem̄ habere non potest. Qui em̄ in presenti mercedem recipit in futuro carabit. nisi auctor operis mentem ad meliora convertens pro dōcēre facere cōperit. qd̄ p. laude faciebat inani. et quasi so bolem indigne editas domino p. secrans bie rosolimē cūm fecerit ut opus male inchoatum corrigens. dignū faciat perpetua merce de celis.

C. I.

Clerba neemie. Beda. Neemias iter p̄t̄t̄r̄t̄ cōsolator domini; vel consolator a domino. qui cū reno uanerit muros bieru salē. et populū ab hostiis liberatū ī diuinę legi obsernati sublimauerit. p. quia nomine et opere christum significat. q. ait. Ego rogaro p̄t̄z et alium paraclytrum d. v. De quo psalmista ait. Edificans bie rusalem dominus rē. Significat etiam sanctos predicatorēs q̄z ministerio superna nobis consolatio p̄st̄taur. vel dum post lapsū peccati spēm re nīc et pollicitatōis p̄nitentib⁹ pollicēnt̄ quali diruta ab hostiis hierosolimōrum menia restaurant.

Clerba nee. Be. Huncq̄ verba eld̄z q̄b̄ zorobabel et ihu sc̄a describit. deinde sua facta descripsit. h̄ ma nifeste christuz signifi cauit. quia sacrā scripturaz re nouauit. cap tuos in bierusalem redixit. domum domini maiorib⁹ donis dedit. et sublimauit. et duces ac p̄sides trans flumen eufratē qui legem dei noscent constituit. et filios transmigratōnis ab uxoriis et ternis castigauit. Renonauit enim christus sacram scripturam. quia quā scribe et pharisei per traditōnes sedauerant. vel iuxta litteram tantum intelligi docebant. ipse spirituali sensu plenam ostendit. et nouum testamē tum missio sanctop̄ritu per apostolos et apostolicos viros describi fecit.

Edixit populū de captiuitate babilonia et in bierusalē terram promis

sionis liberatū induxit quia semel passus in cruce mundum sanguine redemit. et descendens ad inferos veros inde israelitas ad menia superne ciuitatis duxit. et gaudia promise hereditatis eis inclusit. et quotidie fideles a perturbatōne mundi congregans ad consortiū ecclēsī regnūq; perhēne conuocat. Duxit ornatus templi auro et argento et valis preciosis que populus israel et principes perlarum per eum miserant. quia i. se credentes de uxoriis populo in ecclēsiam ducens claritate fidei et operis eorum hāc ornare et glorificare non desistit. Constituit duces et principes omni popu

lo trans flumen qui legem dei noscerent et docerent. quia in ecclēsia q̄s flu mine baptisi abluta est. et flumē babilonium. i. perturbatōne seculi fluentis fidei sinceritate transcedit apostolos euangelistas pastores posuit et rectores. Castiganit filios transmigratōnis ab uxoriis alienigenis quia illos qui professione fidei mundo renunciant illecebris mundi servire prohibuit. Ecce filios talium matrum de cētu transmigratōnis ab uxoriis alienigenis. ne forte adulti perfidiam sequerentur earum. non fidem patrum. Opera enim nostra etiam que hoī bus bona videntur si carnalibus delectatōnibus permixa sint. si originem de contagiō humani fauoris sumplerint. reprobare docuit. nec conuenire illis qui mundum perfecte relinquent. et tota mēte ed cōfēstī trāscēunt qui nō blandimentis tpglibus enerari sed aduersitatib⁹ exerceri. et ad requiem septimā gaudēt p̄pari.

CIn mense cas. Mensis castellū ipse ē quem aōs decemb̄z vocamus aquad hebreos nonus. apud nos vltimus. Cuius nomē quod spes eius interpretatur bene congruit rotis ei? qui ad rūnas sanctę civitatis ī tenet debat erigendas. Primū enim bonae actōis fundamentū ē spem habere de auxilio domini ad perficiendum quod cupim⁹. In hoc mense natus ē dominus. cuius nomine ongē ante figurabatur q̄ in eo mensē verus neemias dūs desiderat⁹ ad edificaētē ecclēsī eis rē. Et ipsi serui tūi et populus tuus quos redemisti ī fortitudie tua magna. et in manu tua valida. Obscurō domine sit auris tua attendens ad orationem serui tui. et ad oratōnē seruorum tuorum qui volunt timere nomen tuum. et dirige seruum tuum hodie. et da ei misericordiam ante virum hunc. Ego enim eram pincer na regis.

Sidias dyaboli de ecclēsia rapti penitentes denuo p̄ grām dei sunt redacti tales enim sunt in reuertente castro. id est. in robore mentis. reuocate ab ifinis ad osdīm p̄t̄ne cōfēstī. et ī eq̄tātu sc̄o et cordiū q̄l. portat sessōe dūz. Qui remanet. h̄. p̄t̄z h̄. sensus. q̄ em̄ remāserat ī captiuitate. et si in pace h̄. sari videbāt aico eis exire rege p̄t̄z q̄b̄ paulo at̄ eld̄z cū epis̄ miserat q̄ h̄. p̄t̄ne ī regiōe trās flumē. m̄ ī magna afflictōe mētē erat ī opprobrio hostiū. q̄ adhuc sancte civitatis mur⁹ erat dissipatus. Lūc aūt̄ merito ī ecclēsia affliguntur et tristitia sedari p̄p̄guntur sancti. cum q̄nq̄ res ipsi sc̄entes a p̄t̄is vīdēt. p̄t̄os adhuc subiacere vīcis ita ut p̄ negligētā eoz qui multe p̄dēsse poterāt. quasi p̄ muros vīb̄ dissipate dyabol⁹ ī ecclēsia possit introire. qd̄ maḡ dolēd̄ ē sī et ip̄i q̄ alijs doctra et exēplo p̄dēsse debuerāt exē p̄t̄ mōrī vīnēdo fūt̄. Sē ē portas uīlez flamis hostiū ē pustas. eos q̄ bñ vīnēdo et docēdo dignos ī ecclēsī elēcō et introducē. et dignos arcē debuerāt. a' fleui et lu. Si vir sc̄etus. Guaricie luxurie cōfēstī p̄t̄ vīcō et cōfēstī p̄t̄re

E. - II.
Factum est autem in mense nisan: anno vicesimo artarxerxis regis: et vinum erat ante eum. Et lenauit vinnum et dedi regi: et eram quasi langnus ante faciem eius. Dixitque mihi rex. Quare vultus tuus tristis est: cum te egrotum non videam? Non est hoc frustra: sed malum nescio quod in corde tuo est. Et timui valde ac nimis. et dixi regi. Rex in eternum vivet. Quare non mereat vultus meus quia ciuitas domini seplcroz p[ro]p[ter]is mei destruta est. et portae eius combusae sunt igni? Et ait michi rex. Pro qua re postulas? Et oraui deus celum. et dixi ad regem. Si videatur regi bonum: et si placet seruus tuus ante faciem tuam: ut mittas me in iudeam ad ciuitatem sepulcri patris mei et edificabo eam. Duxitque mihi rex et regina que sedebat iuxta eum. Tunc ad quod tempus erit iter tuum: et quoniam reuenteris? Et placuit ante vultum regis: et misit me. Et consti tui ei tempus: et dixi regi. Si regi videtur bonum: epistolam det mihi ad duces regionis trans flumen ut traducant me donec veniam in iudeam: et epistolam ad asaph custodem saltus regis: ut det mihi ligna ut tegere possim portas templi: turres domus et muros ciuitatis. et domum quam ingressus fuero: Et dedit mihi rex iuxta manum dei mei bonam mecum. Et veni ad duces regionis trans flumen: et edicque eis epistolam regis. Miserat autem

Mirabilis annus que hierusalem edificari permisit est. et olim prophetia danielis presignatus. dicente ad eum angelo. lxx. ebdomades abbeyatas esse super populum eius. et super ciuitatem sanctam. Et paulo p[ro]p[ter]e. Ab exitu sermois ut rideat. et edificetur hierusalem usque ad tempore regis salomonis. qui regnabat anno 960 a.C. et anno 920 a.C. et anno 900 a.C. et anno 880 a.C. et anno 860 a.C. et anno 840 a.C. et anno 820 a.C. et anno 800 a.C. et anno 780 a.C. et anno 760 a.C. et anno 740 a.C. et anno 720 a.C. et anno 700 a.C. et anno 680 a.C. et anno 660 a.C. et anno 640 a.C. et anno 620 a.C. et anno 600 a.C. et anno 580 a.C. et anno 560 a.C. et anno 540 a.C. et anno 520 a.C. et anno 500 a.C. et anno 480 a.C. et anno 460 a.C. et anno 440 a.C. et anno 420 a.C. et anno 400 a.C. et anno 380 a.C. et anno 360 a.C. et anno 340 a.C. et anno 320 a.C. et anno 300 a.C. et anno 280 a.C. et anno 260 a.C. et anno 240 a.C. et anno 220 a.C. et anno 200 a.C. et anno 180 a.C. et anno 160 a.C. et anno 140 a.C. et anno 120 a.C. et anno 100 a.C. et anno 80 a.C. et anno 60 a.C. et anno 40 a.C. et anno 20 a.C. et anno 10 a.C. et anno 5 a.C. et anno 1 a.C. et anno 500 a.C. et anno 520 a.C. et anno 540 a.C. et anno 560 a.C. et anno 580 a.C. et anno 600 a.C. et anno 620 a.C. et anno 640 a.C. et anno 660 a.C. et anno 680 a.C. et anno 700 a.C. et anno 720 a.C. et anno 740 a.C. et anno 760 a.C. et anno 780 a.C. et anno 800 a.C. et anno 820 a.C. et anno 840 a.C. et anno 860 a.C. et anno 880 a.C. et anno 900 a.C. et anno 920 a.C. et anno 940 a.C. et anno 960 a.C. et anno 980 a.C. et anno 1000 a.C. et anno 1020 a.C. et anno 1040 a.C. et anno 1060 a.C. et anno 1080 a.C. et anno 1100 a.C. et anno 1120 a.C. et anno 1140 a.C. et anno 1160 a.C. et anno 1180 a.C. et anno 1200 a.C. et anno 1220 a.C. et anno 1240 a.C. et anno 1260 a.C. et anno 1280 a.C. et anno 1300 a.C. et anno 1320 a.C. et anno 1340 a.C. et anno 1360 a.C. et anno 1380 a.C. et anno 1400 a.C. et anno 1420 a.C. et anno 1440 a.C. et anno 1460 a.C. et anno 1480 a.C. et anno 1500 a.C. et anno 1520 a.C. et anno 1540 a.C. et anno 1560 a.C. et anno 1580 a.C. et anno 1600 a.C. et anno 1620 a.C. et anno 1640 a.C. et anno 1660 a.C. et anno 1680 a.C. et anno 1700 a.C. et anno 1720 a.C. et anno 1740 a.C. et anno 1760 a.C. et anno 1780 a.C. et anno 1800 a.C. et anno 1820 a.C. et anno 1840 a.C. et anno 1860 a.C. et anno 1880 a.C. et anno 1900 a.C. et anno 1920 a.C. et anno 1940 a.C. et anno 1960 a.C. et anno 1980 a.C. et anno 2000 a.C. et anno 2020 a.C. et anno 2040 a.C. et anno 2060 a.C. et anno 2080 a.C. et anno 2100 a.C. et anno 2120 a.C. et anno 2140 a.C. et anno 2160 a.C. et anno 2180 a.C. et anno 2200 a.C. et anno 2220 a.C. et anno 2240 a.C. et anno 2260 a.C. et anno 2280 a.C. et anno 2300 a.C. et anno 2320 a.C. et anno 2340 a.C. et anno 2360 a.C. et anno 2380 a.C. et anno 2400 a.C. et anno 2420 a.C. et anno 2440 a.C. et anno 2460 a.C. et anno 2480 a.C. et anno 2500 a.C. et anno 2520 a.C. et anno 2540 a.C. et anno 2560 a.C. et anno 2580 a.C. et anno 2600 a.C. et anno 2620 a.C. et anno 2640 a.C. et anno 2660 a.C. et anno 2680 a.C. et anno 2700 a.C. et anno 2720 a.C. et anno 2740 a.C. et anno 2760 a.C. et anno 2780 a.C. et anno 2800 a.C. et anno 2820 a.C. et anno 2840 a.C. et anno 2860 a.C. et anno 2880 a.C. et anno 2900 a.C. et anno 2920 a.C. et anno 2940 a.C. et anno 2960 a.C. et anno 2980 a.C. et anno 3000 a.C. et anno 3020 a.C. et anno 3040 a.C. et anno 3060 a.C. et anno 3080 a.C. et anno 3100 a.C. et anno 3120 a.C. et anno 3140 a.C. et anno 3160 a.C. et anno 3180 a.C. et anno 3200 a.C. et anno 3220 a.C. et anno 3240 a.C. et anno 3260 a.C. et anno 3280 a.C. et anno 3300 a.C. et anno 3320 a.C. et anno 3340 a.C. et anno 3360 a.C. et anno 3380 a.C. et anno 3400 a.C. et anno 3420 a.C. et anno 3440 a.C. et anno 3460 a.C. et anno 3480 a.C. et anno 3500 a.C. et anno 3520 a.C. et anno 3540 a.C. et anno 3560 a.C. et anno 3580 a.C. et anno 3600 a.C. et anno 3620 a.C. et anno 3640 a.C. et anno 3660 a.C. et anno 3680 a.C. et anno 3700 a.C. et anno 3720 a.C. et anno 3740 a.C. et anno 3760 a.C. et anno 3780 a.C. et anno 3800 a.C. et anno 3820 a.C. et anno 3840 a.C. et anno 3860 a.C. et anno 3880 a.C. et anno 3900 a.C. et anno 3920 a.C. et anno 3940 a.C. et anno 3960 a.C. et anno 3980 a.C. et anno 4000 a.C. et anno 4020 a.C. et anno 4040 a.C. et anno 4060 a.C. et anno 4080 a.C. et anno 4100 a.C. et anno 4120 a.C. et anno 4140 a.C. et anno 4160 a.C. et anno 4180 a.C. et anno 4200 a.C. et anno 4220 a.C. et anno 4240 a.C. et anno 4260 a.C. et anno 4280 a.C. et anno 4300 a.C. et anno 4320 a.C. et anno 4340 a.C. et anno 4360 a.C. et anno 4380 a.C. et anno 4400 a.C. et anno 4420 a.C. et anno 4440 a.C. et anno 4460 a.C. et anno 4480 a.C. et anno 4500 a.C. et anno 4520 a.C. et anno 4540 a.C. et anno 4560 a.C. et anno 4580 a.C. et anno 4600 a.C. et anno 4620 a.C. et anno 4640 a.C. et anno 4660 a.C. et anno 4680 a.C. et anno 4700 a.C. et anno 4720 a.C. et anno 4740 a.C. et anno 4760 a.C. et anno 4780 a.C. et anno 4800 a.C. et anno 4820 a.C. et anno 4840 a.C. et anno 4860 a.C. et anno 4880 a.C. et anno 4900 a.C. et anno 4920 a.C. et anno 4940 a.C. et anno 4960 a.C. et anno 4980 a.C. et anno 5000 a.C. et anno 5020 a.C. et anno 5040 a.C. et anno 5060 a.C. et anno 5080 a.C. et anno 5100 a.C. et anno 5120 a.C. et anno 5140 a.C. et anno 5160 a.C. et anno 5180 a.C. et anno 5200 a.C. et anno 5220 a.C. et anno 5240 a.C. et anno 5260 a.C. et anno 5280 a.C. et anno 5300 a.C. et anno 5320 a.C. et anno 5340 a.C. et anno 5360 a.C. et anno 5380 a.C. et anno 5400 a.C. et anno 5420 a.C. et anno 5440 a.C. et anno 5460 a.C. et anno 5480 a.C. et anno 5500 a.C. et anno 5520 a.C. et anno 5540 a.C. et anno 5560 a.C. et anno 5580 a.C. et anno 5600 a.C. et anno 5620 a.C. et anno 5640 a.C. et anno 5660 a.C. et anno 5680 a.C. et anno 5700 a.C. et anno 5720 a.C. et anno 5740 a.C. et anno 5760 a.C. et anno 5780 a.C. et anno 5800 a.C. et anno 5820 a.C. et anno 5840 a.C. et anno 5860 a.C. et anno 5880 a.C. et anno 5900 a.C. et anno 5920 a.C. et anno 5940 a.C. et anno 5960 a.C. et anno 5980 a.C. et anno 6000 a.C. et anno 6020 a.C. et anno 6040 a.C. et anno 6060 a.C. et anno 6080 a.C. et anno 6100 a.C. et anno 6120 a.C. et anno 6140 a.C. et anno 6160 a.C. et anno 6180 a.C. et anno 6200 a.C. et anno 6220 a.C. et anno 6240 a.C. et anno 6260 a.C. et anno 6280 a.C. et anno 6300 a.C. et anno 6320 a.C. et anno 6340 a.C. et anno 6360 a.C. et anno 6380 a.C. et anno 6400 a.C. et anno 6420 a.C. et anno 6440 a.C. et anno 6460 a.C. et anno 6480 a.C. et anno 6500 a.C. et anno 6520 a.C. et anno 6540 a.C. et anno 6560 a.C. et anno 6580 a.C. et anno 6600 a.C. et anno 6620 a.C. et anno 6640 a.C. et anno 6660 a.C. et anno 6680 a.C. et anno 6700 a.C. et anno 6720 a.C. et anno 6740 a.C. et anno 6760 a.C. et anno 6780 a.C. et anno 6800 a.C. et anno 6820 a.C. et anno 6840 a.C. et anno 6860 a.C. et anno 6880 a.C. et anno 6900 a.C. et anno 6920 a.C. et anno 6940 a.C. et anno 6960 a.C. et anno 6980 a.C. et anno 7000 a.C. et anno 7020 a.C. et anno 7040 a.C. et anno 7060 a.C. et anno 7080 a.C. et anno 7100 a.C. et anno 7120 a.C. et anno 7140 a.C. et anno 7160 a.C. et anno 7180 a.C. et anno 7200 a.C. et anno 7220 a.C. et anno 7240 a.C. et anno 7260 a.C. et anno 7280 a.C. et anno 7300 a.C. et anno 7320 a.C. et anno 7340 a.C. et anno 7360 a.C. et anno 7380 a.C. et anno 7400 a.C. et anno 7420 a.C. et anno 7440 a.C. et anno 7460 a.C. et anno 7480 a.C. et anno 7500 a.C. et anno 7520 a.C. et anno 7540 a.C. et anno 7560 a.C. et anno 7580 a.C. et anno 7600 a.C. et anno 7620 a.C. et anno 7640 a.C. et anno 7660 a.C. et anno 7680 a.C. et anno 7700 a.C. et anno 7720 a.C. et anno 7740 a.C. et anno 7760 a.C. et anno 7780 a.C. et anno 7800 a.C. et anno 7820 a.C. et anno 7840 a.C. et anno 7860 a.C. et anno 7880 a.C. et anno 7900 a.C. et anno 7920 a.C. et anno 7940 a.C. et anno 7960 a.C. et anno 7980 a.C. et anno 8000 a.C. et anno 8020 a.C. et anno 8040 a.C. et anno 8060 a.C. et anno 8080 a.C. et anno 8100 a.C. et anno 8120 a.C. et anno 8140 a.C. et anno 8160 a.C. et anno 8180 a.C. et anno 8200 a.C. et anno 8220 a.C. et anno 8240 a.C. et anno 8260 a.C. et anno 8280 a.C. et anno 8300 a.C. et anno 8320 a.C. et anno 8340 a.C. et anno 8360 a.C. et anno 8380 a.C. et anno 8400 a.C. et anno 8420 a.C. et anno 8440 a.C. et anno 8460 a.C. et anno 8480 a.C. et anno 8500 a.C. et anno 8520 a.C. et anno 8540 a.C. et anno 8560 a.C. et anno 8580 a.C. et anno 8600 a.C. et anno 8620 a.C. et anno 8640 a.C. et anno 8660 a.C. et anno 8680 a.C. et anno 8700 a.C. et anno 8720 a.C. et anno 8740 a.C. et anno 8760 a.C. et anno 8780 a.C. et anno 8800 a.C. et anno 8820 a.C. et anno 8840 a.C. et anno 8860 a.C. et anno 8880 a.C. et anno 8900 a.C. et anno 8920 a.C. et anno 8940 a.C. et anno 8960 a.C. et anno 8980 a.C. et anno 9000 a.C. et anno 9020 a.C. et anno 9040 a.C. et anno 9060 a.C. et anno 9080 a.C. et anno 9100 a.C. et anno 9120 a.C. et anno 9140 a.C. et anno 9160 a.C. et anno 9180 a.C. et anno 9200 a.C. et anno 9220 a.C. et anno 9240 a.C. et anno 9260 a.C. et anno 9280 a.C. et anno 9300 a.C. et anno 9320 a.C. et anno 9340 a.C. et anno 9360 a.C. et anno 9380 a.C. et anno 9400 a.C. et anno 9420 a.C. et anno 9440 a.C. et anno 9460 a.C. et anno 9480 a.C. et anno 9500 a.C. et anno 9520 a.C. et anno 9540 a.C. et anno 9560 a.C. et anno 9580 a.C. et anno 9600 a.C. et anno 9620 a.C. et anno 9640 a.C. et anno 9660 a.C. et anno 9680 a.C. et anno 9700 a.C. et anno 9720 a.C. et anno 9740 a.C. et anno 9760 a.C. et anno 9780 a.C. et anno 9800 a.C. et anno 9820 a.C. et anno 9840 a.C. et anno 9860 a.C. et anno 9880 a.C. et anno 9900 a.C. et anno 9920 a.C. et anno 9940 a.C. et anno 9960 a.C. et anno 9980 a.C. et anno 10000 a.C. et anno 10020 a.C. et anno 10040 a.C. et anno 10060 a.C. et anno 10080 a.C. et anno 10100 a.C. et anno 10120 a.C. et anno 10140 a.C. et anno 10160 a.C. et anno 10180 a.C. et anno 10200 a.C. et anno 10220 a.C. et anno 10240 a.C. et anno 10260 a.C. et anno 10280 a.C. et anno 10300 a.C. et anno 10320 a.C. et anno 10340 a.C. et anno 10360 a.C. et anno 10380 a.C. et anno 10400 a.C. et anno 10420 a.C. et anno 10440 a.C. et anno 10460 a.C. et anno 10480 a.C. et anno 10500 a.C. et anno 10520 a.C. et anno 10540 a.C. et anno 10560 a.C. et anno 10580 a.C. et anno 10600 a.C. et anno 10620 a.C. et anno 10640 a.C. et anno 10660 a.C. et anno 10680 a.C. et anno 10700 a.C. et anno 10720 a.C. et anno 10740 a.C. et anno 10760 a.C. et anno 10780 a.C. et anno 10800 a.C. et anno 10820 a.C. et anno 10840 a.C. et anno 10860 a.C. et anno 10880 a.C. et anno 10900 a.C. et anno 10920 a.C. et anno 10940 a.C. et anno 10960 a.C. et anno 10980 a.C. et anno 11000 a.C. et anno 11020 a.C. et anno 11040 a.C. et anno 11060 a.C. et anno 11080 a.C. et anno 11100 a.C. et anno 11120 a.C. et anno 11140 a.C. et anno 11160 a.C. et anno 11180 a.C. et anno 11200 a.C. et anno 11220 a.C. et anno 11240 a.C. et anno 11260 a.C. et anno 11280 a.C. et anno 11300 a.C. et anno 11320 a.C. et anno 11340 a.C. et anno 11360 a.C. et anno 11380 a.C. et anno 11400 a.C. et anno 11420 a.C. et anno 11440 a.C. et anno 11460 a.C. et anno 11480 a.C. et anno 11500 a.C. et anno 11520 a.C. et anno 11540 a.C. et anno 11560 a.C. et anno 11580 a.C. et anno 11600 a.C. et anno 11620 a.C. et anno 11640 a.C. et anno 11660 a.C. et anno 11680 a.C. et anno 11700 a.C. et anno 11720 a.C. et anno 11740 a.C. et anno 11760 a.C. et anno 11780 a.C. et anno 11800 a.C. et anno 11820 a.C. et anno 11840 a.C. et anno 11860 a.C. et anno 11880 a.C. et anno 11900 a.C. et anno 11920 a.C. et anno 11940 a.C. et anno 11960 a.C. et anno 11980 a.C. et anno 12000 a.C. et anno 12020 a.C. et anno 12040 a.C. et anno 12060 a.C. et anno 12080 a.C. et anno 12100 a.C. et anno 12120 a.C. et anno 12140 a.C. et anno 12160 a.C. et anno 12180 a.C. et anno 12200 a.C. et anno 12220 a.C. et anno 12240 a.C. et anno 12260 a.C. et anno 12280 a.C. et anno 12300 a.C. et anno 12320 a.C. et anno 12340 a.C. et anno 12360 a.C. et anno 12380 a.C. et anno 12400 a.C. et anno 12420 a.C. et anno 12440 a.C. et anno 12460 a.C. et anno 12480 a.C. et anno 12500 a.C. et anno 12520 a.C. et anno 12540 a.C. et anno 12560 a.C. et anno 12580 a.C. et anno 12600 a.C. et anno 12620 a.C. et anno 12640 a.C. et anno 12660 a.C. et anno 12680 a.C. et anno 12700 a.C. et anno 12720 a.C. et anno 12740 a.C. et anno 12760 a.C. et anno 12780 a.C. et anno 12800 a.C. et anno 12820 a.C. et anno 12840 a.C. et anno 12860 a.C. et anno 12880 a.C. et anno 12900 a.C. et anno 12920 a.C. et anno 12940 a.C. et anno 12960 a.C. et anno 12980 a.C. et anno 13000 a.C. et anno 13020 a.C. et anno 13040 a.C. et anno 13060 a.C. et anno 13080 a.C. et anno 13100 a.C. et anno 13120 a.C. et anno 13140 a.C. et anno 13160 a.C. et anno 13180 a.C. et anno 13200 a.C. et anno 13220 a.C. et anno 13240 a.C. et anno 13260 a.C. et anno 13280 a.C. et anno 13300 a.C. et anno 13320 a.C. et anno 13340 a.C. et anno 13360 a.C. et anno 13380 a.C. et anno 13400 a.C. et anno 13420 a.C. et anno

quia doctores: uno omnes qui zelo dei seruent i afficione maxima sunt qd
diu bieralem. i. visionem pacis quod nobis deus reliquit et comendauit
bellis dissensioni certant esset deferta. et portas virtutis quas iuxta ysaias
laudatio occupare debuit. quoniamibus ferorum portis deictas et oppo-
sitione habitas.

C Et surrexit he-sanus sacerdos. i. pontifex temporis illius filius iosa-
chim qui post patrem suum biesum filium ioseph: non paruo tpe pontifi-

catum tenuit. et recte restauratio ciuitatis a sacerdote magno i fii-
bus eius cepit. ut qui gradu pcesserat ordinis exemplum fierent alijs
in bonis operibus. et bene edificantibus sa-
cerdotibus adiungit. vsq; ad turrim ceturum cubitorum sanctifica-
uerunt eam ad turrim ananehel. Edificat enim sacerdotes in cete-
nario numero cubito rum. cum omnes quos erudiant in amore et
desiderio eternorum incidunt. Nam ceni-
tum que in compoto digitorum de leua tra-
scunt in dexteram. ce-
lestia bona figurant: que compatone ter-
norum quasi dextera ad sinistram sunt.

Et edificauerunt
Beda. Utet trans-
latio habet. Et edifi-
cauerunt portam i pi-
scinam probaticam.
cum nois meminit io-
hannes dicens. Est autem
biersolimis probati-
ca piscina: que cognoscatur
hebraice bet-
sai. Et deus aliquid ob-
stat intelligere ipsum locum esse designatum. quia nec nomine probatice in-
tum distat a nomine gregis. grece enim omnis probaton dicitur. Meminit bier-
ius loci bieronicus in libro locorum dicens. Biesaida piscina est in bier-
alem que vocatur probatica. et interpretatur a nobis pecualis. sed quondam
quinq; porticus habuit ostenduntur quoq; gemini lacus: quoq; unus
hyberni pluviis ipsleri solet. alter mirum modum rubens. quasi cruentis aquae
antiqui in se operis signa testatur. Nam hostias in eo lauari a sacerdoti-
bus solitas serunt. unde et nomine accepit. Ex quibus omnibus videtur por-
ta gregis vicina esse piscine probaticae: ut per hanc hostie afferantur. in
illa lauentur.

Beda. Videtur iuxta litteram ideo primam portam gregis a sacer-
dotibus edificatam vel sanctificatam esse qd in vicinia ipsius templi fuerit.
et ad ipsos proprie pertinuerit. Congruere enim videatur ut edificato ciuita-
tis a templo incipiat: quia necesse est ut constantiam fidei et dilectionis in de-
um ante omnia costruamus in nobis. deinde opera pietatis que ad protu-
mi dilectionem pertineant addamus. tertio. i. ultimo loco: que ad generale
huius vite prouisionem respiciunt. De quibus apostolus. Habentes in
quit victimam et quibus tegamur his contenti simus. Hoc quoq; proba-
bile videtur: qd ex eo porta gregis dicatur. quia per eam pecora in templo
offerenda introducebantur. Portam enim gregis in primordio edificantem
ciuitatis dei sacerdotes edificant: cum predicatorum an omnia auditores. su-
os fidei veritatis que per dilectionem operatur imbuunt. per quas victimas
bonorum operum introducant. et in altari cordis deo offerant. et huius por-
tae edificium per centum cubitos extensus usq; ad turrim ananehel. i. gratiae
dei sanctificant: cum ab inicio fidei usq; ad firmitatem bone actionis: que n-
isi deo inspirante et auxiliante perficitur sola interne retributio nis inten-
tione protendunt.

Porta autem piscinæ. Quae s. respicit ioppen et dyospolium. id est lyddam
vicinio: mani inter cunctas vias biersalem. que nunc porta dauid fertur

appellari. et esse prima portarum ad occidentem mōtissyon. Huius opinio
ni consentire videntur verbæ tñerū: ubi scriptum ē de manasse rege iuda.
Post hoc edificauit murum extra ciuitatem dauid ad occidentem geon.
in conuale ab introitu porte piscinæ per circumfum usq; ad opbel. et ex
altauit illū vobementer. Typice autem sicut grec significat domini fideles
sic et pisces solent appellari. unde **D**omine oues meas. Et venite post me fa-
ciam vos fieri pescatores boim. de quibus dī. **E**legerunt bonos pisces in
vasa ma. au. s. muse. tc

Porta ergo piscinæ
edificat: cu illis virtu-
tum operibus fideles
deseruent: quibus in-
tuenter proctos a flu-
ctibus perturbatōnis
et concupiscentie mun-
dialis eruptos: ad
tranquillitatem et pa-
cem vite spūalis intro-
ducant. **P**orta piscinæ
edificatur i bier-
alem. cum illi gradus
in eccllesia ordinatur
per quos electi a rep-
bis quasi boni pisces
a malis segregati: ad
consortium perpetue
pacis inferantur. De
minit huius portæ so-
phonias. dicens: vox
clamoris a porta pisci-
num et vularius a leti-
da. Sed autem muri
i codē climate portæ
significat. d. a secun-
da. Temporibus enim
ezechie duplicatus fu-
isse murum ciuitatis
verba dierum sic ostē-
dunt. Edificavit quo
qz agēs industrie om-
nem murū qui fuerat
dissipatus. et extraxit
tuttes desuper. et for-
fecit alterum murum.
Typice autem ipse sopbonias vocem clamoris a porta piscinæ: et vlu-
latum audivit a secunda. quia ab hostibus utramq; deicendam precog-
nouit. fidem em et opera doctorum per quod ab vndis vite corripbilis
ceteros erui et in ecclesiā oportebat induci. vidit dyaboli insidias ter-
re esse sternendas. i. per appetitum terrenum voluptatis celestibus gaudiis esse
pauandos. Bene autem ab utraq; porta prima. s. et secunda: interiori et
exteriori vocem clamoris et vularius audiuit. quia exterioris opera et iustus
corda dyabolo impugnante vidit subvertenda. Sed quia dominus erit
gutellos. Neemias portaz piscinæ post ruinam narrat instauratam. qd
si aliqui predicatorum peccando coruerint: non deerunt usq; in finem se
culi qui succedentes portas iusticie dñi adiuuante fidelib; bene vivendo
et predicando agiant.

Ipsi te xerūt. Hic versus etiam de ceteris portis que edificate sunt
repetitur. quia necesse est ut quicq; structuram boni opis inchoauerit us-
q; ad tectum hong perfectonis perducat. et munimina custodie sollertis:
quasi valvas seras et vectes statuat. Valvae enim in portis statuntur:
ut eis congruo tempore parefacti: cives intrandi et excundi facultates ha-
beant. Here et vectes: ut obseratis ianuis hostis intrare non possit. Sicut
bonis operib; valvae sunt apponende. et concaves. i. proximi nostri hec
videntes glorificant patrem qui in celis est. et ipsi quoq; p exempla nostra
incedere et menia virtutum nobiscum discant intrare. Sunt et serae et vectes
contra insidias et irruptōnem hostium apponēde: ut diligentem vndiq; mu-
niamur industria: ne forte arcem virtutis hostis intro missas expugnet. vñ
frater qui adiuuat a fratre quasi ciuitas firma. et iudicata dei edificant: et sicut vectes
vrbium portas muniunt: ita dogmata veritatis ecclias p orbē qd vñ ca-
tholicam faciunt ab infideliis cursio defendunt. Item seras vectesq; por-
te nostræ statuimus. cu pcam ne archana fidei nostræ portis et can. b. i.

im̄dis m̄tib⁹ pdam⁹. v̄l̄b̄m̄n̄i gratia fauoris iusticiam nostrā faciāt̄
cosq; ad videnda bona nostra intromittamus qui plus periculi nobis la-
uando afferant: q̄ salutaris amiculū a nobis vidēdo referant.

Et portam ve. De qua dicit iohannes. Carissimi non mandatum
nōnum scribo vobis: sed vetus quod habuistis ab inicio. Mandatum
vetus est verbum quod audistis. Porta vero vetus edificatur in bie-
salem: cum verbum fidei et dilectionis quod ab inicio eccl̄sie traditum ē
vel recuperatur i errā-
tibus. vel in nūg cre-
dēntibus institutur.

Ad murum. t̄c.

Firmitatem s. et mu-
nimentum perfec̄ di-
lectōrum: ad quam i-
strōres eius edificā-
do perueniunt. cum i-
operibus caritatis p-
ficiendo dicunt. Vīa
mandatoñ tuorū cu-
curi. t̄c. i. la. s. isolata
tōe m̄tis illustrate q̄ z
amicū i do et inimicū
diligūt propter deūz.

Et portā val-

Beda. Vallis iosa-
pbat q̄z gebennon
idest. vallis ennon di-
cebat ad orientalē
plagaz ciuitatis est. q̄
quam torrens cedron
plnūs vel nūbū au-
ctus. a septentrionali
in australē plagam
defuit. In occidenta-
li quoq; parte eiusdē
ciuitatis vallis geon
esse legitur in paral-
pomenon. vbi de ma-
nasse rege dicitur. p̄
Hedificauit muruz ex
tra ciuitatem danid
ad occidentem geon i
conuale. Et autem
geon nōm fontis vbi
vncus est salomon i
regem fons ciuitatem
Sue ergo hanc sine
illam: sine quamlibet.

ciuitatis vallē esdras B loco significet. Missice. Porta vallis edificatur
in bierusalē t̄i imburis nuper noticia fidei electis: vel repatis in castitate
fidei qui errauerant a doctoribus veritatis inter alia virtus humilitatis
obbuāda p̄cipit: q̄ quam maiore dei gratia sublimari mereātur. De eī
superbris resistit: humilibus dat gratiam. vñ. cōualles abun. fru. i. humi-
les dono super̄ refectionis.

Et portam vallis. Beda. Bene post portam veterem: et murum latio-
nis platea edificatur porta vallis. quia post rudimenta catholicē fidei que
per dilectionē operatur. necesse est vt humilitas nobis quasi custos vir-
tutum tenenda insinuetur. vt quanto magis sumus humilietur i oībus.

Et mille. Beda. Ferunt quia situs vībis bierusalē ita molli clivo
contra orientem simil et occidentem dispositus vergat vt plūnia ibi deci-
dens instar flūni per orientalem portas defluens: cunctis secum platearū
sordibus raptis: in valle iōsaphat torrentem cedion angeat. Videret por-
ta sterquilinij illa vocari per quam sordes et immundicie solent egeri. nec
minoris virtutis et utilitatis est immunda q̄q; de ciuitate domini efferi.
q̄ mundā inferi. Portam ergo sterquilinij in bierusalē edificant qui il-
los in eccl̄sie ministerium ordinant: per quos vīciōrum sordes ab elector-
mentibus expungentur. et corruptēmentis homines ab eccl̄sie arceantur:
iunante eos et evaniant omnem impuritatem imbr̄e gratia celestis vt di-
spendantur de ciuitate domini omnes qui operantur iniuriam. Et q̄
magis perfectōnis est: cum quis humilitate a deo proficit vt erratus suos
vulnaciter inspicere. et efficaciter valeat expurgare. recte dicitur: quia qui
portam vallis edificantur m̄lle cubitos in muro v̄sq; ad portam ster-

quiliñ construerunt. Villenarius eī perfectōnem. cubitus operatōnē
que p̄ man⁹ fit: et brachia significat: et illi in muro sancte ciuitatis a por-
ta vallis v̄sq; ad portam sterquilinij mille cubitis edificando perueniunt.
qui percepta humilitatis gratia tanta se industria perfectōnis bonis op̄i-
bus mancipat: vt om̄ia a se rendera actōnis noīx iūl̄ locutōnis et etiā sis
persue cogitatōnis ejitant.

Et portam son. Beda. Narrant scriptores q̄ ab ea fronte montis

lyon: que p̄rupta na-
pe orientalem plagaz
expectat: intra muros
et in radicibus collis
fons siloe proumpit.
qui in meridiem fluit
nō ingibus aquis: sed
in certis horis diebus
q̄ebnit: et per terra-
nuz concava et durissi-
mi faxi antra magno
sonitu venit: quo vno
nec perpetuo vtitur ci-
uitas. Siloe autē q̄d
interpretatur missus.
vbi cecus nat⁹ illūta
tus est christum signi-
ficat. qui a deo patre
ad illuminatōnē: no-
stram missus ē: cuius
fons pater ex quo na-
tus est intelligi potest.
De quo: quoniam ap̄d
te ē fons vīz: et in lu-
tū. l. Porta fōtis edi-
ficiatur in bierusalē.
cum ordinantur in ec-
clesia doctores qui fi-
dem divine germita-
tis populi p̄dicent:
et muri piscine siloe cū
firmissima et inerpu-
bilis scripturarū telti-
monia. quibus sacra-
mentum dominicē in
carnatōnis designat
in mente fidelium d̄s
ponuntur. Qui scili-
ct muri divini verbi
in ortum regis perue-
niunt: cum agnitis di-
spensatōnis domini.

ce misterijs germina virtutum summo rege opitulante perfare ceppimus.
perueniunt v̄sq; ad gradus qui descendunt de ciuitate danid. cum quis
a generali fideliū vita sp̄nlibus desiderijs ad celestia proficere didic-
rit. Gradus enim qui de ciuitate danid ad inferiora bierusalē descendunt
divine inspirationis vel protectionis auxilia sunt: quibus paulatim excita-
mur: vt ad menia regni celestis perueniam⁹. Ecce em̄ gradus danid quibus
ad ciuitatem eius ascendimus. cum divina nos pietas ordines docti vir-
tutum: quibus celestia petimus. cū ipsas virtutes exequendi nobis donū
tribuit. vnde. Ascensiones in corde suo disponuit. Et paulo p̄. Ibunt de
virtute in virtutez. ui d̄. d̄. in sy. Ad hos ergo gradus structores saucte ci-
uitatis post muros piscine syloz: et post ortum regis edificando perueniunt.
cum post ostensa dominicē in carnatōnis misteria vel sacramenta. quibus
ceca a nativitate gentilitas absoluta et illuminata ē: post inchoata per si-
dem germina boni operis doctores sancti diligenter ex tempore auditori-
bus suis profectus virtutum ostendunt: quibus ad visionem conditoris
manu fortis salicet et desiderabilis (quod vocabulo danid significatur) ve-
scendant. Quos gradus maxime in humiliitate consistere pater benedic⁹
intelligit. cum in scala patriarche iacob ossa angelis per eam ascendentib⁹
et descendib⁹ iter nostrū ad celestia designatū interpretans. gra-
duis ipsius eccl̄sie incrementis et p̄fectibus bonorum operū q̄ p̄ humili-
tem fiunt sp̄nas.

De ciuitate danid. Cīnitas danid iuxta litteram mons lyon ap-
pellatur qui a meridiē positus pro arce vībi supereminet. et maior pars ci-
uitatis infra montem iacet in planicie humilioris collis sita. Vñ in libro

regum. Cepit autem dauid arcem syon hec est cœnitatis dauid. Et paulo post. Habitauit autem dauid in arce et vocauit eam cœnitatem dauid.

C Edificauit nec. Beda. Por. portæ fontis et muros piscinæ siloe qui in ortum regis et usq; ad gradus qui descendunt de cœnitate dauid peruenient. etiam usq; contra sepulcrum eius mensura cœnitatis sancte protegitur. quia qui fidem sancte trinitatis predicit et dispensatōnem diuinę carnatiōnis et fructificatiōnem Christi adherentis ecclesię. de qua dicitur. Quia talis conclusus lo. m. 27 non eis tantū gradus bonorum operum quibus ascendant in celum sed et dominicam passionem debet insinuare. ut per eum qui per ipsius mortuus est et surrexit se quoq; regione et umbra mortis ad vitam resurrectores et ad regnum celeste ascensuros cognoscant.

C Otra se. da. 27 Nota dauid non in bethleem ut quidam putant. sed in hierusalem esse sepulturę certarōe mysterij. Sicut enim in bethleem natus et in regem vincus erat ibidem nasciturum de suo semine. et a magis sub persona regis adorandus figuravit. ita in hierusalem defunctus et sepultus ipsum in eadem cœnitate passus ac sepeliendum.

C Ad piscinā. 27 Piscinā scripturā. s. diuinā quae sancti spiritus opere confecta: ablutiones nobis peccatorum et salutare populum ministrat. quae si a domino nobis in unum. id est in spiritu sensum fuerit conuersa. gratiori nos suavitate inebriat veritatis. ubi etiam est domus fortium. quia quicumque crebriter in diuinis eloquij fluentis audiendo et organo reficiuntur. contra omnes in fidias dyaboli fortes redditur. Post sepulcrū ergo dauid piscina gradū opere constructa locatur. cui domus fortium cōtingua est. quia per passionē domini. scripturā nobis abyssus patet facta est. per quarū affluentiam corda fidelium roborata. et cœnitatis christi cunctis hostib; inexpugnabil facta est. Deficientibus enim vel ablatis ab hoste aqua facile capitur cœnitatis. et si hostis antiquus fontem nobis abstulerit verbi dei: continuo arcem rumpit.

C Et edifi. Beda. Hucusq; primus cœnitatis murus extruit. hinc mensura secunda. i. muri interioris incipit. Unde dicitur. quia plurimi structorum contra domum suam edificauerunt. Nuro enim interiori domus cœnitatis plurime vel vicinę erant vel iunctę. Post constructionem ergo muri exterioris sequitur in nostra cœnitate secundi mensura muri. cum p. operum et lingue perfectiōnem que omnibus apparere potest magis in interioribus mentis dei placere contendimus. ne quid in animo concipiamus quo interni arbitri oculos offendamus.

C Ontra ascensum firmis. an. Hic est christus qui in fide sua et dilectione indeorum populum adunauit et gentium. unde lapis angularis dicitur. contra cuius ascensum mensura secunda edificatur. cum per modicā pie cogitatōnem ad visionem eius tendimus. cu etiam in hac vita reperiēre. visionis eius desiderio suspiramus. Sequuntur plurimi structiōes qui mensuram secundā edificasse narrantur: quia maxima ecclesiæ structura ē in numerū interioris virtutis. cum s. omni custodia mu-

nimus eoz nostrū. quā et ipso vita pcedit. Singula vero ad intelligētiā spiritualē trabere nimis longū ē.

C Nathinnei dicuntur gabaonite quā misteriū domini iuxta dispositionē iohes filii nun fidei denotōe seruebāt.

C In ophel. Beda. Turris erat non longe a templo altitudine eius. Unde ophel. id est tenebrarum vel nubili nomen accepit. quia nubibus caput inseruit. Deniq; ubi in zaccharia scriptū ē. Et tu turris gregis nebula: bene dicitur turris ophel. hęc turris in qua parte sit civitas liber paralipomenon ostendit. dicens quod manasses edificauit murum extra cœnitatem dauid ad occidentem. Geon: in cōuale ab i troiti portę piscinū per circuitū usq; ad ophel.

C Omeniebat ergo iuxta situm loci ut minus templi in vicinā templo turre habarent. Misticē autē nathinnei habitant in ophel. id est in turre nebula: cum hi qui perfectione perfectionis vite deo dicati sunt deo. et in munimento et altitudine virtutum actione semper et cogitatione morantur. et conuersatio eorum in celis ē. quod admirans vulgus ait. Qui sunt isti qui ut nubes volant ē. Itē thecneni habitant in ophel. cu quies religiosi habitu insignes abdita scripturā de quibus dictum est tenebrosa. aq; in nubibus aceris. i. mystica scia in prophetis illustratio corde penetrant et assidue legunt et meditantur.

C Otra por. a. 27 Beda. Dominum. s. if professione perfectionis vite deo dicatores. **N** athinnei autem habitabant in ofel usq; contra portā aqua. i. v. visitauit nos oriens ex alto. et christum qui est turris fortis. f. in. rum ad orientem et turrim quę p. minebat. Post eos edificauerūt thecneni mensuram secundam et contemplationis. regione a turre magna. et eminenti-

qui quotidie nos misericordie sue gratia. ne in eruminis vite labamus presentis et deficiamus irrigat. Hanc portā desiderabat psalmista. dicens. Sicut ceruns desiderat ad fontes aquarū. i. de. a. m. a. t. deus. Que porta congrue ad orientem ponitur. quia dñs qui torrente nos sue voluptatis ne suiam inebriat. Ipse nos dono visitationis. ne in tenebris errorum caligemus illustrat. unde. Visitauit nos oriens ex alto. et illuminare his qui in tenebris et in umbra mortis sedent. ipse nos præsidio sue protectionis ab hoste defendit. Unde sequitur. Et usq; ad turrim que premuebat. de quā sc̄ dicitur. Deduxisti me quia factus es spes mea turris fortitudinis a facie inimici. Habitauit ergo nathinnei in ophel usq; contra portā aquarū ad orientem et turrim que p. emin. et cum fideles lectōnibus sacris dediti digne pietatis gratia debiri. et auxilio ab hoste gaudent defendi. Et quia post presentiā virtutum dona ad vidēdā claritatē dñi ascēdit. recte isertus. Post eū edifi. the.

C A turre ē. A turre magna et eminenti usq; ad murum templi peruenit structura cœnitatis. cum iusti ab altitudine contemplationis. que mente in hac vita despectis temporalibus ad celestia desideria suspenduntur. reciter in illa vita ad claritatem dominicę incarnatiōnis intuendas patet facta etiam diuinę eternitatis gloria ascendunt. Et quia thecna buina vel tuba thecneni bucinatores interpretantur. apte dicitur quod thecneni sedificane. int. Doctorum enim ē quorum sonus exit in omnem terram presentia dei dona vel futura in cœnitate eius. i. fidelibus patet facere.

C Ad murū templi. Corpus s. christi. de quo dicitur. Soluite tēplūz. Bz in tri. ex il. quod sc̄. et persecutores in morte soluerant. sed excitati et

Sursum autem ad portam eius. Hanc portam significat hierusalem assecum in orientali plaga ciuitatis scribes tipice de ecclesia. Et edificabitis dominum ciuitatem a turre ananeel. et paulo post usque ad torrentem cedron. et usque ad angulum portae orientalis. Ad portam equorum edificant sacerdotes. cum sufficientia viuendi exempla prebent eis. qui ad refranados lascivos motus carnis vel anime. ianuas intrant ecclesias. vel cum cogitatone quibus de victu suo suorumque vel vestitu tractant. ita disponunt ne libertatem mentis qua celestia querunt retardent. Inde bene de operantibus dictatur. unusquisque contra domum suam. qui sermo crebrius in hac constructio repetitur. neque in expositione laborandum est quomodo in ecclesia contra dominum suum. quisque murum edificare et menem suam aduersus uscideas dyaboli debet. at munere. ne alii unde possit irrumpere. dum quisque corpus suum et mentem forti in deum fide munitur. Quisque etiam contra dominum suum edificat. si illos qui sibi commissi sunt diligenti custodia regularis discipline defensat. ne incursu viatorum vel persuasio ne hereticorum decipiatur.

Ad portam equorum. Equi cum in bono ac-

Sursum autem ad murum templi. Hanc portam significat hierusalem autem ad portam equorum edificant sacerdotes unusquisque contra domum suam. Post eos edificauit seddo filius emer contra domum suam. Et post eum edificauit semeia filius secherus custos porte orientalis. Post eum edificant anania filius selemie. et anno filius selo sextus. mensuram secundam. Post eum edificauit mos solla filius barachie contra gazophylacium suum. Post eum edificauit melchias filius aurificis usque ad dominum nathinneorum et scuta videntium contra portam iudiciale et usque ad cenaculum anguli. Et intra cenaculum anguli in porta regis edificant artifices et sociatores.

Cad por. equorum.
Equi cum in bono ac
piuntur: sicut asini ca
meli et muli: cōuersos
ad dominum popu
los gentilium vel cu
ras rerum temporaliū
dominio sc̄z aīc subin
gatas ostendunt.

Edificauerunt sacerdos. Sacerdos-
tes vero ciuitatis dei
mox ad portam aqua-
rum edificant. cum do-
ctores post vocacionem
iudeorum ad inducen-
dos in eccl esiam gen-
tiles verbum dei semi-
nando: perueniunt.

Beda. Longum
ē de singulis edificijs
vel edificato ubus mi-
stice differere: que etiā
per se perit⁹ lector po-
test agnoscere. **T**antū
hac notandū: quia ex

hoc notandum. quia quan-
tar. vel iniunici arceantur.
nobis forma fidei et recor-
tur. quorumque verbis
Qui vero reliqua vibra-
do loco posuit apostolus
gnos architectos ecclesie
cut neemias et ordine
moris commendat. ita

vsc̄ ad murum templi. **S**ursum
autem ad portam equorum edifi-
cauerunt sacerdotes vniusquisq;
contra domum suam. **P**ost eos
edificauit seddo filius emmer cor-
tra domum suaz. **E**t post eum edi-
ficauit semeia fili⁹ secheniq; custos
porte orientalis: **P**ost eum edifi-
cauerunt anania filius selemie. et
ano filius selo sextus. mensurā se-
cundā. **P**ost eum edificauit mo-
sollā fili⁹ barachie cōtra gazophi-
latium suum. **P**ost euz edificauit
melchias filius aurificis vsc̄ ad
domum nathinneoruz et scuta vē-
dentium contra portam iudiciale
et vsc̄ ad cenaculum anguli. **E**t in-
tra cenaculum anguli in porta gre-
gis edificauerunt artifices et ne-
gociatores.

C. III

Factum ē autē

Leu*z* audisset sanaballath:
qod edificaremus muruz iratus es-
valde. **E**t motus nimis subsanna
Scōfessores fidei.
uit iudeos: et dixit coram fratrib
Th̄ hereticorum. s. qui se legem. dei custodire
dicunt.
suis et frequentia samaritanorū.
Quid iudei faciunt ibecilles. **N**ū
dimittent eos gentes: **N**um sacri-
ficabunt et complebunt i yna die:

ecclesiam in electis edificant: nomina conscribit in celo.

Cfactū ē aut̄. **B**eda. **P**lane hec ira hereticorum est. hec sunt verba
eorum qui se samaritanos cognominant. id est. custodes legi dei. cum sint
deo et legibus eius cōtrarij tanquā a domo dauid. id est. ab vnitate chri-
sti et ecclēsī per heresēs et scismata & mala opera segregati. qui ne sua ex-
pugnetur impietas. muros fidei edificari metuūt. **H**ec subsannatō ē om-

Nunquid edificare poterunt lap-
s de his. s. qui igne persecutōnis victi fide-
negauerunt, vel viciorū operibus subiecti mun-
diciā corporis uel operis perdiderunt.
des de aceruis pulueris qui com-
busti sunt? **S**ed thobias aman-
tes proximus eius ait. **E**dificant.

Surgens contra assertōnē fidici illorū.
Heretic⁹. scdm illud. capite nobis vulpe
tulas paruulas. **H**superabit. s. et pedibus
suis cito subicieat omnē fiduciā doctrine eorū. quā
velut lapide firmo munieaz in christo cē fundata
gloriantur.

Si ascenderit vulspe trāsiliet mu-
ſumunitōnem ecclie.

Audi deus noster quia facti
t^h huic imprecationi simile est quod prophetas
dicte: cōuerteretur dolor ei⁹ in ea ei⁹

sum⁹ despectui. † **Converte oppro-
brium super caput eorum et da eos**

in despectōnem in terra captivitatis. **Ne operias iniquitatem eoz**

¶ peccatum eorum coraz facie tua
non deleatur · quia irriserunt edi-
ficantes te a Iherusalem

ficantes. Itaqe edificauimus murum: et coniunximus totum usque ad partem dimidiam: et prouoca-

ad partem dimidiām. et prouocatum est cor populi ad operandum factum est autem cum audiss^z sa-

Unaballath et thobias et arabes et
amonite et azotii quod obducta esset

cicatrix muri hierusalez: et q̄ cepis
sent interrupta concludi irati sunt

nūmis. Et cōgregati sunt oēs pari
ter vt venirent et pugnarent con-

tra hierusalem: et molirentur insi-
dias. **E**t oranimus deum nostrum

et posuimus custodes super murum
die ac nocte contra eos. **Dixit autem**

na et verba hereticis conueniunt. Persona quidem: quia patriarcha ei? ammon de ictusu. ebrietate nocte et spelunca natus est. et hereticoꝝ origoꝝ voluptate carnali et immundicia de tenebris errorum vel scelerum de priuatis conciabulis. et non de publico ecclesiſ ſimbolo genita eſt. Quid vero idem thobias. i. bonus domini non merito et veritate. ſed elatōne ſuperbie murum dicit a vulpe transiliendum. Vulpes heretici vocant. ſin illis Capite no. vul. par. q. de. vi. Quid eſt depbēdite et inlucē. pfecte putridas et dolosas hereticoꝝ vilitias qbꝫ fructiferas fidelium m̄tes corrīpē nititūr. Et orauimus. Hoc eſt vniū cōtra hostes ecclesiſ refutium. oratio

scilicet ad deum et idu
stria doctorum qui die
noctis in lege ei me
ditantes corda fidelium
cum contra insidias dyabolii et militum eius p
dicando; consolando et exhortando; premu
niant.

Consumus n*i*. **P**ongesta s*i* loco mu
ri que p*n* exportan
da erat ut fundamen
ta muri in viua terra
ponerentur. quod co
ueit enagelice domini
cuius structor fudit i
altius. elataq*s* terre co
gerie fundamenta po
suit supra petram: q*n*
nullo aquarum v*l* ve
torum impetu dehinc
tut. **D**eus enim de
corde nostro egereda
est humus terrenarum
concupiscentiarum: de
inde firmus et inexpu
gnabilis op*u* mur*u* sup
fundamentis fidei co
struendus. Nam qui
super humum et ruda
ra infirmarum cogita
tionum edificium san
cte acutis erigit. fal
litur et pro domo vel
cinitate: procella tem
pationis ingruente. cui
nam edificasse probat

Dixerunt ho.
Hec in edificio sp*u*ali
agi solent. **M**an*z* em
indefessus hostis cum
satellitibus suis spiri
tibus scilicet immun
dis et hominibus ma
lignis qui opera vir
tutum et fidei nobis i
cautis impedire et ex
pugnare con*ed*unt: et
mentem fidelium mu
erone prau*z* suggestio
nis interficere. **S**z co
tra hec nobis armatu
ra dei sumenda est: ut
possim*u* resistere i die
malorum. et in omnibus p
fecti stare.

EStatui in lo.
Et agni*s*. armato
rum circumdati ope
ratores liberius et secu
rius edificarent. **P**er
pertiti enim sunt gra
dus fidelium. Alij bo
nis operibus intus or
nantes ecclesias edificant. Alij armis sac*z* lectionis muniti p*tra* ip*u*gnates
hereticos vigilat. **H**ij religiosa deuot*o*ne primos in fidei veritate confor
tant. illi aduersus dyaboli vel vicionum tela necessaria certamen exercet.
et ab omni dominico insidiantes lupos pastorali sollicitudine arcet.

Media pars. **B**eda Notandum quia non solum media pars in
uenient faciebat op*u* et p*g* media parata erat ad bellum. sed et idem in
uenies q*z* faciebat op*u* gladio erat accincti. Tanta ex*z*sita hostis antiq*z*: t*al*
est furor malicie eius contra eccl*z*iam. ut non solum predicatorum veritas;

tribusq*s* iudas. **P**ebilitata est fortitudo por
tantis: et humus nimia est: et nos non poterimus edificare murum: et dixerunt hostes nostri. Nesciat et ignorent donec veniam in me dium eorum et interficiamus eos. et cessare faciamus op*u*. **F**actum est autem venientibus iudeis qui habitabant iuxta eos: et dicentib*z* nobis per decem vices ex omnibus locis q*b*us venerant ad nos: statu*t* in locum post murum per circumatum populum in ordinem cu*m* gladiis suis et lanceis et arcubus. **E**t persperiatq*s* surrexi. et aio ad optimates et magistratus et ad reliquam partem vulgi. **N**olite time re a facie eorum. Domini magni et terribilis memento. et pugnate pro fratribus vestris: i*l*ius vestris et filiabus vestris: et uxoribus ve
stris et domibus vestris. **F**actus

In sp*u*ali quoq*s* edificio si apostolicis armis fue
rimus indui. diligabimur o*ta* boli consilium et an
gelorum eius qui nos expugnare desiderant. est autem cu*m* audissent inimici no
stri nunciatum esse nobis. dissipau*t* uit deus consilium eorum. **E**t res
uersi sumus om*z* ad muros unus
quis ad op*u* suum. **E**t factum est
a die illa: media pars iuuenium eo
rum faciebat op*u*: et media pa
rata erat ad bellum: et lancee et scu
ta et arcus et lorice. et principes p*o*
eos in omni domo iuda edifican
tium muros et portantium onera
et imponentium: una manu sua fa
ciebat op*u*: et altera tenebat gla
diu*m*. Edificantium enim vnuq*s*
gladio erat accinctus renes. Et edificabant et clangebant bucina

sixta me. **E**t dixi ad optimates et ad magistratus: et ad reliquas par
tem vulgi. **O**p*u* grande est et la
tum: et nos separati sumus in mu
ro procul alter ab altero. In loco
quocumq*s* audieritis clangore tub*z*
illuc concurrete ad nos. **D**eus no
ster pugnabit pro nobis: et nos ip
si faciamus op*u*. **E**t media pars
nostrum teneat lanceas ab ascen
su aurore donec egrediatur astra:
In tempore quoq*s* illo dixi popu
lo. Unusquisq*s* cum pueru suo ma
neat in medio hierusalem: et sint no
bis vices per noctem et diez ad ope
randum. Ego autem et fratres mei
et pueri mei et custodes qui erant
post me: non deponebamus vesti
menta nostra. Unusquisq*s* tantu*m*
nudabatur ad baptismum.

C v.

Et factus est
clamor populi et vro
rum eius magnus aduersus fra
tres suos iudeos. **E**t erant qui di
cerent. Filii nostri et filiae nostre m*l*
te sunt nimis. Accipiamus pro p*o*
cio eorum frumentum: et comedam
us et vinamus. **E**t erant qui di
cerent. Agros nostros et vineas et
domus nostras opponamus. et ac
cipiamus frumentum in fame. **E**t
ali dicebant. Mutuo sumamus
pecunias in tributa regis. demus
q*z* agros n*r*os et vineas. **E**t nunc
sicut carnes fratrum nostrorum:
sic carnes nostr*z* sunt. et sicut filii
eorum: ita et filii nostri. **E**cce nos

cursores agerent excubias noctis. **N**on et nostr*z* cinitatis extuctores vtr*u*
q*z* simul faciunt. **H**ui em qui fideles instruendo eccl*z*ias edificant: fideles
etiam et h*o*licetes arguedo ab eccl*z*ia repellunt.

Et factus est. **B** Desiderabat pop*u* mur*u* co*str*uire: sed impedi
batur fame: quia non solum penuria frug*z*. sed etiam auaricia principum fe
cerat: que ab eodem populo maiora q*z* reddere poterat tributa exigebat.
Quod quotidie apud nos fieri vide*m*: multi em*z* in populo dei dominis cu
punt obtemperare mandatis: sed inopia temporalium rem retardantur.

sed et ipse pop*u* dei
semper debet contra
vigilare. et quasi i acie
stare. Edificantes em*z*
gladio accingantur re
nes: cu*m* hi qui pugnant
bonis operibus insi
stere vel sibi commis
sus curat regulari ro*m*
disponere. hoc em*z* evi
uos lapides i edificio
sancte ciuitatis co*pet*
ter locare: qui fluxa lu
xurie in se acume ver
bi dei satagunt restri
gere. **N**ec preterendum e*z*
q*z* cum dauid vel salo
mon eandem ciuitate
edificant: nihil d*z* ar
matis structoribus vel
aduersariis impugna
tibus dicitur. sed de
structa propter pecca
ta maiori labore idu
stria reficitur. Simil
autem est edificatio spi
ritualis que in anima
rum salute geritur: ut
in baptismismo renati p
fidem et confessionem
sancte trinitatis sine la
bore per gratiam dei ci
uitas et domus eius
efficiamur: et si p*o* dy
bolo suadete vel sedu
cente ad peccata rela
bimur: et virtutum me
nia hostis vicit: igne
vicio*m* deicitur: necesse
est graniori studio af
flictionis vigiliarum et
artioris ritus bonorum
operium edificia repa
rare. **N**on expertis vi
ciorum illecebri diffici
us care*m* q*z* cognit*z*
Minorisq*s* laboris e*z*
icognit*z* canere carnis
voluptate q*z* rejice*m*
cognit*z*.

Et sint vobis.
B Pota q*nt* studi
um i op*o*do babuerit
q*z* etiam nocte in labore
p*st*iterunt: sicut paul*z*
q*z* nocte et die opabat
m*l*ibus suis ne que cre
derent: victus querens
do fatigari*m* nisi forte
ita sibi per vices succe
debat ad operandu*m*
et ali*m* per diem labo
rarent in opere muri
ali*m* contra hostium in

cursores agerent excubias noctis. **N**on et nostr*z* cinitatis extuctores vtr*u*
q*z* simul faciunt. **H**ui em*z* qui fideles instruendo eccl*z*ias edificant: fideles

et h*o*licetes arguedo ab eccl*z*ia repellunt.

subiungan
as nostras
nostris su
ynde pos
stros et v
dent. **A**ir
dissim clanc
ba hec cog
increpau*z* o
rus et diri
a frid*z* v*u*
aduersum
z dixi. **T**
fratres no
ti fueran: g
tatem nostr
dice fratres
eos. **E**t silue
quid respo
Non est bo
Quare no
bulans: ne
tibus inim
fratres inc
mus pluri
tum. **N**o. *r*
ne istud. Es
quod debet
bodie agree
z oliu*m* sua
potius et c*en*
menti vni*m* et
leris ab eis: da
runt. Reddem
remus: sicq*s* fi
Et vocau*m* fac
eos vi facere
Insuper exc
diti. **S**ic era
rum qui non
istud: de dom
suis. **S**ic ero
at. **E**t dirit v
amen. **E**t laud
cit ergo popul

subingauimus filios nostros et filias nostras in servitute. et de filiis nostris sunt samule. nec habemus unde possint redimi. et agros nostros et vineas nostras alij possident. Et iratus sum nimis: cujus dissem clamorem eorum secundum verba hęc cogitauitqz cor meum. Et increpauit optimates et magistratus. et dixi eis. Cluras ne singuli a fratribz vobis exigitis. Et congregauit aduersum eos contionem magnam et dixi eis. Nos ut scitis redemimus fratres nostros iudeos qui venditi fueran: gentibus secundum possibilitatem nostram. Et vos igitur vendite fratres vestros. ei redimimus eos. Et siluerunt nec inuenierunt quid responderent. Dicqz ad eos. Non est bona res quam facitis. Quare non in timore dei nostri ambulatis: ne exprobretur nobis a gentibus inimicis nostris. Et ego et fratres mei et pueri mei comedimus plurimis pecuniam et frumentum. Non r. petamus in communitate istud. Es alienum concedamus quod debetur nobis. Reddite eis hodie agros iuos et vineas suas et oliuera sua et domos suas. Quin potius et centesimam pecunie frumenti vini et olei quam exigere solitis ab eis: date pro illis. Et direxerunt. Reddemus. et ab eis uibiliter remus. sicqz faciemus ut loqueris. Et vocauit sacerdotes. et adiurauit eos ut facerent iurta quod dixerā. Insuper excussi sinum meum. et dixi. Sic excutiat deus omnes vi rum qui non compleuerit verbuz istud: de domo sua et de laboribz suis. Sic excutiat: et vacuus sis. Et dixit vniuersa multitudo: amen. Et laudauerunt deum. Fecit ergo populus sicut erat dictuz

A die autem illa qua preceperat rex mihi ut essem dux in terra iuda ab anno vicesimo usqz ad annum tricesimum secundum artarversis regis per annos duodecim: ego et fratres mei annonas que ducibus debebantur non comedimus. Duces autem primi qui fuerunt ante me grauauerunt populum. et accepserunt ab eis in pane et vino et pecunia quotidie scilicet quadraginta. Sed et ministri eorum depresso rent populum. Ego autem non feci ita propter timorem dei. Quin potius in opere muri edificauit: et agrum non emi: et omes pueri mei congregati ad opus erant. Judgei quoqz et magistratus centum quinquaginta viri: et qui veniebant ad nos de gentibus que in circumitu nostro sunt: in mensa mea erant: Parabatur autem michi per dies singulos bos unus. arietes sex etc: exceptus volatilibus: et inter dies decem vina diuersa: et alia multa tribuebam. Insuper et annonas ducatus mei non quesiui. Valde enim erat attenuatus populus. Memento mei deus meus in bonum ideo omnia que feci populo huic.

Factum est autem
cu vidisset sanaballath
et thobias et gosem arabs et certi
inimici nostri qz edificassem ego
murmur. et non esset in ipso residua
interruptio. usqz ad tempus. autem
illud valuas non posueraz in por
tis: miserunt sanaballath et thobi
as et gosem arabs ad me: dicentes
Ueni et percutiamus fedus par
ter in viculis in campo uno. Ip
si autem cogitabant ut facerent mi
hi malum. Dissi ergo ad eos nūcios

ceti ecclę: iqua puta
bat se perpetuo mane
re et laboribz. s. i. fru
ctibus bonorum operum.
i quibus se laudabiliter
laborasse putabat. nil
prosul laboris recipi
et laboref em sine pie
tate n pnt apud deus
fructuosi eē.

Et dixit vniuers
Quātū neem obiur
gatō lūmpatō corda
oūm mouerit: ostēdit.
audita em ptestatōne
rūdētes amen et deum
collaudantes fecerunt
que iusserat. In quo
patet: quia non timo
re sed amore dicta ei
suscepunt.

Per annos. et
Beda. Hoc exponit
apostol⁹ dices. qz sta
tuit dñs eos qz euāge
lium annūciat de enā
gelio vivere. ego autē
nullo horū vīlus suz.
Duodecim antez an
nis neemias cū fratri
bus suis ita in duca
tu viviebant. et anno
nas que ducibus de
bebātur nō pmederet
insinuans euāgeli
cum opus esse i regimi
ne plebis opus recto
ris notabiliter circa ec
clesiā exercere. et a sub
ditis commodiū tērre
num non querere.

S VI.
Percutiamus
Beda. Hostes sanctę
civitatis persuaderebat
neemig in campistrīa
descendere et fedus pa
cis secum inire. macta
tis simul vitulis in te
stimonium compacti
federis. sed ille ne op⁹
religiōsum negligat: i
montanis perseverat.
sic et heretici et catboli
ci falsi volunt cum ve
ris catholicis pacis co
sortium habere. non
ut ipsi ad arcez catbo
licē fidei et operatōnis
ascendant. sed ut eos
potius quos i culmine
virtutuz commorant
es aspiciunt. ad infi
ma operum vel prauo
rum dogmatum desce
dere cogat. Bene autē
in campo uno volunt
cum neemia paciū ini
re. quia in eadē liber
tate latioris vitę quā
sequuntur: omnes co
sequenter resolvi desi
derant. Dene id m.

pactū cū eo i vitū pater mactatis volunt inire: quia falsi fratres orationis sue vel actōnis deo hostias vna cū veris catholicis gestiū offerre. vt veri fideles crediti per victimam cōionis veros catholicos corrumpe re possint. **H**z neemias personā fideliū dōctorū tenens nec ad pphānos descendere: nec eorū hostiū inqui nari consentit: sed iceptis virtutum operibus deuotū perficit. et quo acrūl terreni tuntur eo magis bene operando iphiis terribilis efficitur. vnde sequentibus dicitur: **D**ēs aut̄ hi terre. n. r̄c. **S**imiliter ergo nosī spūali structura: quia versutus hostis semp man⁹ nostras temp̄at impedire euremus eas semper diuino auxilio pforare.

C Et ingressus. Nullatus illidū ho stū neemias domum samaye quasi amici et frātis ingreditur: sed ipsum illidiatore et hostes inuenit tāq̄ extēnorū donis et amiciū cōrūptū. Semper eīm electi hñt foris pugnas: intus timores: nec solūtū apostoli: sed et pphātē periculis ex genere: periculis ex gētib⁹: periculis ex fātis: fratrib⁹ suspectā vitā agebāt.

C Mensis elul. **B**eda. qui scdm be bicos sextus est: et ap̄ romanos septēber ap pellatur. **E**t recte m̄ sancte cīuitatis sexto anni mense comple tur: vt etiam hoc temp̄e perfecta fidelius vel penitentia vel ino centia actio designet. **S**enatio em̄ perfectō boni operis designat. **V**el quia deus sexto die creatōnem mundi consummavit: et i septime requieuit. **A**lq̄ nos in sex huīus seculi etatibus bonis operibus defudare: in septime autem que est in alia vita: sabbatiū animarū voluit spreare. **R**ecte etiam vicesimoquinto eiusdem mēnsis die completur: propter quinq̄ sensus corporis: quorum ministerio bona foris operari debemus. **S**icut enim quinarius lūples solet hos sensus significare: ita per seipslūtū multiplicatus: et ad xxv. perductus eisdem maiori perfectō demonstrat. **P**erficiūs ergo muros hierusalē. xxv. die mensis sexti: cum omnes sensus corporis nostri diligenter diuinis māncipatis mīstérijs cepta virtutū

dicens. **O**pus grande ego facio et non possum descendere: ne forte negligatur cū venero et descēdero ad vos. **M**iserūt autē ad me scđz verbum hoc per quattuor vices: et respondi eis iuxta sermonē priorē. **E**t misit ad me sanaballath iuxta verbum prius quinta vice puerum suum: et epistolam habebat in manu sua scriptam: hoc modo. **I**n gentib⁹ auditum est: et gosem dixit: q̄ tu et iudei cogitatis rebellare: et propterea edifices murū: et leuare te velis super eos regem: propter quam causam et prophetas posueris qui p̄dīcēt d̄ te in hierusalem: dicentes. **R**ex in iudea est. **A**uditurus est rex verba hēc. **I**dcirco nunc veni ut ineam consilium pariter. **E**t misi ad eos: dicens. Non est factum scđm verba hēc quē tu loqueris. **D**e corde enim tuo tu componis hēc. **P**mēs enīz hi terrebant nos: cogitantes q̄ cessarent manus nostrē ab opere et quiesceremus. **N**quam ob causam magis confortauit manus meas: **E**t ingressus sum domum sa maię filij dalaię filij methabeel secreto. **N**ui ait. Tractemus nobiscum in domo dei in medio templi et claudam⁹ portas eōdis: quia venturi sunt ut interficiant te: et nocte venturi sunt ad occidendū te. **E**t dixi: **N**uz quisq̄ similis mei fugit? **E**t quis ut ego ingredietur tēplūz et viuet? Non ingrediar. **E**t intellexi q̄ deus non misisset eum: sed q̄ si vaticinans locutus esset ad me.

et thobias et sanaballath condūxerunt eum. **A**ccepit enim preciū ut territus faceret et peccarem: et habe rem malū quod exprobrarent mi chi. **M**emento mei domie pro tobia et sanaballath: iuxta opa eorum talia: sed et noadię prophetę et ceterorum prophetarum qui terrebāt me. **C**ompletus est autem murus vicesimoquinto die mēsis elul qn̄ quaginta duobus diebus. **F**actū ē ergo cūz audīssent omnes iūni ci nostri ut timeret vniuersē gētes que erant i circumitu nostro: et cō siderēt intra semetipsoz: et scīret q̄ a domino factum ē opus hoc. **H**z et in diebus illis multe optimātū iudeorū epistole mittebantur ad eī. obiam: et a tobia veniebant ad eos. **M**ulti enim erant i iudea habētes iuramētū eius: quia gener erat sechenie filij iorci: et iohannā filius eius accepit filiam mosollā filij barachie. **H**z et laudabant eū coram me: et verba mea nunciabāt ei. et thobias mittebat epistolās ut terroreret me.

C VII. **D**istquā autēz edificatus est murus: et posui valvas: et recensui ianitores. **T**h cantores sunt qui dulcedie celestis patre pia voce predican: **L**euiti sunt qui erga diuinū cultus obsequium semper vigilāt. **C**antores et leuiti: p̄cepī anēni fratri meo et ananie principi domus de hierusalē. **I**pse enim quāsi vir verax: et timens deum plus ceteris videbatur. **E**t dixi eis. **N**ō aperiantur porte hierusalē usq̄

mūrū collecti ad fidem nouis populis l̄ correctis his q̄ errauerāt edificatus fuit: mox pōnēde sunt valves regularis discipline ne dyabolū q̄ quasi leō rugiēs circuit ut i oule dei possit irrumpere. **R**ecensui ia. **J**anitores qui s̄-claves regni celorum p̄pperūt: ut dignos et builes suscipiat: supbos ḥo et dignos ab ingressu supnē cīuitatis arcāt dīcōdo. **N**ō ē tibi ps neq̄ foris i hmōe b. **C**or em tuū n̄ ē rectū corā deo. **N**ō aperiantur p̄. i. vs. ad c. so. i. toto tēpē noctis: ne auf i tenebris hostis irrumpat: aut aliquis cīmū i cauē exiens ab hoste cap̄t̄ p̄cēat. **N**ō

studia ad fidem firmā perducimus: quoḡ ad munitionēm catholicę paci fideliter agere cōperimus: efficaciter iūante deo complētū. **B**n̄ etiā mūri qn̄ q̄ḡ tu duobus diebus dicūtur esse completi. **Q**uā quaglinus em̄ p̄gnantē et remissiōnē psal. in quo de huīus edificatiōne cīuitatis orans prophetā dīcit Benigne fac dīc i b. v. t. s. v. edi. m. bieru. **Q**uinquagēsimo die dīcōrectōis sp̄i ritus sanctus aduenit per quem deuotū nobis penitētū et penitētibus venia cōfertur. **P**uo autem sunt p̄cepta caritatis. **D**amoz et p̄oxini quib⁹ data nobis per ipsū sanctū idūgētia p̄catorū p̄ eterna vita laborare inbēti. **I**do q̄ murū redificantes cīues quinquaginta duobus diebus restaurāt quia h̄ ē instop̄ i hac vita perfectō. ut q̄ de liquerūt penitētō per gratiā diuinę inspiratiōnē castigant: et dīcep̄tēi dei 7. p̄ximi dīlectōe i boīs opib⁹ ad orientē.

C Uniuersē gē. **B**eda. Qui aut̄ istre cīties sancte cīuitatis terrēe volebāt ut ab ope retardaret p̄pleta constructōe timent et aīo cōcidit: scientes q̄ edificatiō illa dō auctōre p̄cepta ēt et cōpleta. **S**ic i cīcia cū virtutūz structura firma surrexit timētūmūndi sp̄s. et viribus nostris tēptatō comm̄pellitur: et ad nostrā victoriā p̄ficit. **H**ere tīcī q̄z et falsi catholici p̄stātī bonoꝝ p̄fide p̄ dilectionē opante: aut corrigantur cīndati: aut canētūr māfesta ti et ab ecclā expulli.

C Postōt̄ aut̄. **r̄** Mīstice. **U**bi ecclēsī murū collecti ad fidem nouis populis l̄ correctis his q̄ errauerāt edificatus fuit: mox pōnēde sunt valves regularis discipline ne dyabolū q̄ quasi leō rugiēs circuit ut i oule dei possit irrumpere. **R**ecensui ia. **J**anitores qui s̄-claves regni celorum p̄pperūt: ut dignos et builes suscipiat: supbos ḥo et dignos ab ingressu supnē cīuitatis arcāt dīcōdo. **N**ō ē tibi ps neq̄ foris i hmōe b. **C**or em tuū n̄ ē rectū corā deo. **N**ō aperiantur p̄. i. vs. ad c. so. i. toto tēpē noctis: ne auf i tenebris hostis irrumpat: aut aliquis cīmū i cauē exiens ab hoste cap̄t̄ p̄cēat. **N**ō

ad calorem solis. **C**um adhuc assi-
sterem : clause portae sunt et oppila-
te. **E**t posui custodes de habitato-
ribus hierusalem singulos per vi-
ces suas . et unumquemque contra
domum suam. **C**ivitas autem erat
lata nimis et grandis: et populus
parvus in medio eius: et non erat
domus edificatae. **D**eus autem de-
dit in corde meo et congregauit op-
timates et magistratus et vulgus
ut recenserent eos. **E**t inueni libri
census eorum qui ascenderant pri-
mū: et inuentum est scriptum in eo
Isti filii prouitię q̄ ascenderat & ca-
ptiuitate transmigratiū quos tra-
tulerat nabuchodonosor rex babi-
louis: et reuersi sunt in hierusalem
et in iudeam: unusquisque in ciuita-
tem suam qui venerant cum 3000
babel: iosuē neemias azarias raa-
mias naamin mardochaeus bel-
sar mespharat beguai naum ba-
ana. **N**umerus virorum populi is-
rael. **F**ilii pharos: duo milia centū
septuagita duo. **F**ilii saphatia tre-
centi septuaginta duo. **F**ilii area:
sercenti quinquaginta duo. **F**ilii
phetmoab filiorum iosue et ioab:
duomilia octingenti decem et octo
Filii helam mille octingenti quin-
quagintaquattuor. **F**ilii cethua:
nongenti quadraginta quinq. **F**ilii
zachai: septingenti seraginta. **F**ilii
beniui: sercenti quadragintaoc-
to. **F**ilii bebai sercenti vigintiocto
Filii aʒgad: duomilia trecenti vi-
gintiduo. **F**ilii adonicam: sercenti
seraginta septem. **F**ilii beguai: duo
milia sexaginta septem. **F**ilii adin:
sercenti quinquaginta quinq. **F**ilii
ather filii ezechie: nongenti octo.
Filii asem: trecenti vigintiocto. **F**ilii
besai: trecenti vigintiquattuor. **F**ilii
areph: centuʒ duodecim. **F**ilii ga-

baon: nonaginta quinqꝫ . filij beth
leem ⁊ nethupha: centum octogita
octo. **C**liri anathot centum viginti
octo. **C**liri bethamoth: quadragin-
taduo. **C**liri cariathiarim cephira
⁊ beroth: septingēti quadraginta
tres. **C**liri rama ⁊ nebo: sexcenti vi
gintinus. **C**liri machmas: centū
vigintiduo. **C**liri bethel ⁊ chai: du-
centi vigintires. **C**liri nebo alteri-
us: quinquaginta duo . filii helam
alterius: mille ducenti quinquagi-
taquattuor. filii arem trecenti vigi-
ti. filij hiericho trecenti quadragi-
taquinqꝫ . filii lodadin ⁊ ono: septi-
genti vigintinus. filii senaa: tria-
milia nongenti triginta. **S**acerdo-
tes. filii idaia in domo iesue: nōgē-
ti septuagintatres. filij emmer: mil-
le quinquaginta duo . filii phassur:
mille ducenti quadraginta septem
filii arem: mille decem ⁊ septem. **L**e-
uitę . filii iosue ⁊ cedmihel filioruꝫ
oduię: septuagintaquattuor. **C**an-
tores. filij asaph: centum quadra-
ginta octo. **J**anitores: filii sellum:
filii ather. filii thelmon: filii accub:
filii athita: filii sobai: centum trige-
ta octo. **N**athinei: filii soa . filii asu-
pha: filii thebaoth: filii ceros: filii
fiaa: filii phadon: filii lebana: filii
asaba: filii selmon: filii anan: filii
geddel: filii gaer: filii raabia: filii
rasin: filii nechoda: filii ieżę: filii
aza: filii phasea: filii besai: filii mu-
num: filii nephusim: filii bechue: fi-
lii acupha: filii azur: filii beslut: fi-
lii maida: filii arsa: filii berchos: fi-
lii ȝiȝara: filii thema: filii nasia: fi-
lii athupha: filii seruorum salomo-
nis: filii sothai: filii sopherach: filii
pheruda: filii iahala: filii dercon:
filii gedel filii saphatia: filii achil: fi-
lii phocereth: qui erat ortus ex af-
bam filio ammon: **D**ēs nathine

Cvensis septi.
Beda. Qui non longe aberat. Cu em mūrus esset. xv. die sexti mēlis ap̄letus. v. tan- tū dies ad exordium septimi mēsi. si supere rāt qui a prima die vīq ad vicēmā secū dā tot legimis ceri monijs cōsceratus ē. quibus ita nite celebra tis. deinde ad dispo nendos vībis manso res cum principib⁹ et plebe reuersus est.

Cōgregatus q̄z Beda. Notanda de uoto populi et p̄cordia quasi vir vīnus. i. eadē fide et dilectionē ad templum dei con uenerunt. et pontificē rogauerūt ut allato lībro mandata legis q̄ agerent replicaret. vt cum ciuitate edificata operis quoq̄ deo pla cīa structura conser geret. ne sicut antea. p̄pter religionis negli genti in ciuitas peri ter. Bene autem seruo niente ciuitas extracta septimo in eam popu lus ad audiendam le gen congregatus est. Hęc enim dies in le ge sūt operandi. septi ma quiescendi. et hec est post bonum opus accepta domino quis es nostra. vt abstine tes ab opere seruili. i. peccato audiendis et implendis mandatis eius operam demus. Unde i principio mēsis septimi statuta est solennitas tubarum; quarum cantu popu lus inter oratōnes et hostias ardentes ad legis memoriaz excita ret. Mīstice q̄z edifi cata ciuitate oport̄ se qui lectōnem dininaz et tubas sonare cre bries. vt populus sa cramentis cōstib⁹ iniciatus. etiam sacrif eloqu⁹ ex tēpore sol lertus. qualiter viue re debeat instruatur.

C Ante portā a. Beda. Portā aqua riūz reo: dici atriō sa cerdotum quo tēplūz vndiq̄ per quadrum erat circumdatum ma xime ad orientalē pla gam templi. vbi erat mare enī ad lauū

et filij seruorum salomonis: trecēti nonagintaduo: **H**i sunt autez qui ascenderunt de thelmala thelarfa cherub adon et emmer: et non potuerunt indicare domum patrum suorum et semen suum: vtrum ex israel essent. filij dalaia: filij thobia: filij nechoda: sexcenti quadraginta duo. **E**t de sacerdotib⁹: filij iobia. filij accos: filij berzellai: q̄ ac cepit de filiabus berzellai galaa ditidis vrorem: et vocatus est no mine eorum. **H**i quesierunt scrip turam suam in censu et non inueniunt: et electi sunt de sacerdotio. **D**ixitq̄ athersatha eis: vt non mā ducarent de sanctis sanctorum do nec staret sacerdos doctus et eruditus. Omnis multitudiō quasi vir vīnus: quadragintaduo milia sex centi sexaginta: absq̄ seruis et an cillis eorum qui erāt septem milia trecenti triginta septem. et inter eos catores et cātrices ducēt. **E**qui eorum sexcenti triginta septem: mul li corum ducenti quadraginta q̄z: camelī eorum quadringenti tri ginta quinq̄z: asini sex milia septen genti vigiti. **D**ucusq̄ refertur qd. in commentario scriptum fuerit: et in neemias historiā texitur. Nonul li autem de principib⁹ familiaz dederunt in opus. Athersatha de dit in thesaurū auri dracmas mil le: phialas quinquaginta: tunicas sacerdotales quingentas triginta. **E**t de principib⁹ familiarum de derunt in thesaurum operis auri dracmas viginti milia. et argenti mīnas duo milia ducentas. **E**t qd. dedit reliqu⁹ populus: auri drac mas viginti milia. et argenti mīnas duo milia. et tunicas sacerdotales sexaginta septem. habitauerunt au tem sacerdotes et levītē et ianitores et cantores et reliqu⁹ vulgus et

nathinnei et omnis israel in ciuita bus suis.

Eccl. VIII.

Eccl. VIII. **T**uenerat mē s querente. s. neemia prouidere et disponere qui in ciuitate quā edificauerat habitare deberent. sis septimus scenophegi sub es dra et neemia. **F**ilij autē israel erāt in ciuitatibus suis. Longregatus et eadem fide et dilectōe. **C**ōmūs populus quasi vir vīnus ad plateam que est ante portā aq rum: et dixerunt esdrē scribe ut as ferret librum legis moysi quam p̄ceperat dominus israeli. **A**cculit ergo esdras sacerdos legem coram multitudine viorum et mulierum cunctisq̄ qui poterant intelligere i die prima mensis septimi. **E**t legit in eo aperte in platea que erat ante portam aquarum de mane usq ad mediam diem: in conspectu viorum et mulierum et sapientium: **E**t aures omnis populi erant ere cte ad librūz. **S**tetit autem esdras scriba super gradum ligneum que fecerat ad loquendum: et steterunt iuxta eū: mathathia et senia et ania et vria et helchia et magia ad dexteram eius: et ad sinistram phadaia misabel et melchia et asum et aseph dana zacharia et mosollaz. **E**t aperuit esdras librum coraz omni po pulo. Super vniuersum quippe populum eminebat. **E**t cum aperu

Squi enim gradum do etoris accipit: merito vite perfectioris transcede debet actōnē vulgi. **I**sset eum: stetit omnis populus: et benedixit esdras domino deo magno voce magna. **E**t respondit oīs populus: amen: amen: eleuās manus suas. **E**t incuruati sunt et adorauerunt deū pronū in terra. **D**oro iesue et baani et serabia. iam accub: sethai: odia: maasia: celita: azarias: iozabed: anani: phalaia: levītē silentium faciebant i poplo

das manus pedesq̄ i troeuntim in tēplūz vbi erant decem lute res enī ad lauandas hostias: vbi etiam af fare holocausti inter quod et templum lapi datus est zacharias si lius barachis. **P**on autez buins atrij por tā intrandi populus habebat licentiam. **E**t sacerdotes et ministri domini. **P**opul⁹ autem extra hanc portam et maxime in plātea que erat ad orientalem plagam eius ad audiendū vel ad orā dūz stare solebat. **B**e ne ergo ante portam aquarū collectus est populus tanquam p̄ antistitem suum fluentis scripturarū spirituualiter potandus. **C** Stetit autē es. **V**idef meminisse bus ins loci palipomenon vbi dictum est. quia stetit salomon coram altari dñi ex aduerso vniuersitate multitudinis israel. et extendit manus suas. **S**iquidem fecerat salomon basēz eam: et posuerat cā i medio basilicē: habentem quinq̄ cubitos latitudinis et tres cubi tos in altum: stetitz sup cā. **I**n medio enīz basilicē: i medio dicit atrij sacerdotū: cui basilica maior exterioris atriorū omni parte tē pli erat circumdata. **S** quibus in eodē libro scriptum est. Fecit etiā atrium sacerdotū et basilicaz grandē rē. **S** et salomon quasi rex basem fecit eam. **E**dis: quasi minoūs potentie gradū lignum sicut salomo vel moyles altare holocansti fecerunt enī: et filii transmigratōnis lapi dēum. **S**ed non ē pūtandum minus sacra mentum lignum gradū q̄ basem enīam habere. **S**icut enim es pro diuturnitate p̄ durandi: et levītē silentiū te sonandi dūmīs cōgruit sacramentis que nulla sacramentorum longitudo deficiunt et in o. t. ex. so. e. Ita lignū cōgruit ei dem. p̄pter tropheum dñice passionis.

Bedam oīas p̄. **B**eda. Stat p̄ aliquid: iūcū singulari unitati enī: inde mento fiducialiter p̄de upsum commi-nondū gradū ligatū. **B**edam ex tētimidis et rubefactis. **C**ampi quātū bono tū opere ampliū induit. **R**egiū: grāmē: p̄tū: deon: ab ipse abominis p̄tū: et cōfiderio p̄tū: et lacrima: p̄tū: et delectant: **N**ec hac fabri: **F**abri: p̄tū: **S**tabat in: **L**ibro legi: **A**d intelligi: **L**egērū: **E**t comedī: **L**uminosū solū: nūl p̄tū: et cōfiderio: **S**criba: **L**et: **S**o populu: **M**inō deo: **N**olite fieri: **P**ulus: **C**ent: **E**t audie: **E**cum est vīnus: **M**elle vocant: **D**icit eis: **B**ibite m: **Q**ui non: **S**ancrus: **C**ontristi: **T**itudo no: **T**ium facie: **C**entes: **I**llā dīcī scāgū: **D**om felicit verbis: **D**omiātōndis et cōfiderio: **S**ā: **M**ā: **Q**ā: **D**ā: **U**ā: **G**ā: **S**ā: **A**ā: **W**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā: **B**ā: **F**ā: **H**ā: **I**ā: **J**ā: **K**ā: **L**ā: **M**ā: **N**ā: **O**ā: **P**ā: **Q**ā: **R**ā: **S**ā: **T**ā: **U**ā: **V**ā: **W**ā: **X**ā: **Y**ā: **Z**ā: **E**ā: **C**ā

Neemias

Cestit aut̄ esdras r̄c. **Beda.** Stat pontifex i gradu ligneo quem fecit ad loquendū: cum singulari imitatiōne dominice passionis altiorēm se ceteris facit. vnde merito fiducialiter pdicat verbum dei. Si em̄ nō imitatur passionem domini. nondū gradū lignī vnde alij p̄mineat ascendit. Unde necesse est ut timidus et rubescens que ipse non fecit alij faciendo predictet r̄c.

Cum presules quantū honore tm̄ opere subditos antecellunt. ipsi eorum exemplis incitati vige s̄q; gradū exē quāntur deo. r̄ab̄is p̄i admoniti p̄ peccatis vel desiderio patrī c̄lestis lacrimas profundere delectant vnde bene subditur. s̄lebat aut̄ o. p. r̄c.

Ite et comedī. Ut infirmiores cōsci entia proximorum ex emplo p̄ic actōnis et signitū deo. ad monitōnis conforte p̄cipit. quaten̄ sicut adipe p̄i p̄aguediere re pleatur. labijs et u tationis laudent nom̄ domini. Juxta litterā quoq; cuz in festis die bus post oratōrē lectō nem et psalmorū stu dia completa carnem reficiamus pauperum et peregrinorū memi nisse debemus.

Colite cōtri. Doctores qui men tes auditōrum sacris lectōb̄ ad lacrimas extant: et idē conso lantur: duz gaudia se cultura promittunt.

Quia dies setū. Non scilicet verbis domini audiendis et implendis opera; da mus in quo die q̄nū extenuis aduersa pati entes vos in spe gau dere oportet. **Inde.** Quasi tristes semper autem gaudētes r̄c.

Et inenerūt. **Beda.** Hęc in leuiti co plen̄ scripta sunt et q̄ in memoriam fie ti iusta sint longi itine ris quo educēs domi nus populu; de egip

to quadriginta annis per desertum in tabernaculis habitare fecit: quoti die illis per moysi legis precepta deponens. **V**issa est autem fieri tabernaculum fixo que grece scenopbegia dicitur: omnibus annis septē die bus, i. a. quindecima die septimi mēnsis usq; ad vicēsimū secundū. **H**uius obseruant̄ sacramentum debemus perscrutari: cum christus huic festiū tati adesse dignatus ē. **C**umq; populum affatus confluentem sacris dedi canerib⁹. **N**ostri quoq; patres liberati sunt ab egypciaca servitute p sanguinem agni: et adducti per desertum quadriginta annis in terra pro missione: cum per domini passionē liberatus est mundus a servitio dyabolī: et per apostolos primitiua ecclēsia congregata ē: que quasi per desertū quadriginta annisducta ē ad patriam c̄lestē: quia quadragenarium icūnum moysi et helie et ipsius domini imitando continentē vitam duxit

C. VIII

sc̄per eternam sitiens patriam: et ab omnibus mundi secreta illecebris: i quotidiana diuinæ legis meditatōne vigilavit. **N**os quoq; debemus manerī in tabernaculis exentes de habitaculis nostris: id est: s̄culi voluptatibus relictis peregrinos nos esse in terra: et patriam habere in c̄glis consitenti et desiderare eam omnibus votis: et hoc ī die solenni mēse septimo: id est: in luce gaudiū celestis: implente cor nostrum grātia spiritu sancti q̄ septiformis est. **In** tabernaculis septem diebus manere precipitūr: quoni

am omni tempore hūi us vīte que septem diebus agitur memoriisse nos oportet: quia in cōgle sumus in terra et peregrini sicut p̄es nostri.

Ligni pul. r̄c. Quod scilicet hebrei vocant cedum. Frondes vero myrti et ob umbraculū sibi asserti qui dicere potest: christi bonus odor sum̄ deo in omni loco.

Frōdes lig. p. et frondes myrti. r̄c. Fructus misericordie quibus pauperes recreantur nos ab esti viciōrū obumbrēmus. **A**fferte frondes oline et frondes ligni pulc̄rī: frondes mirti et f. ceterarū om̄mēa virtutū. **R**amos palmaruz: et frondes ligni

de his omnibus tabernacula facimus: cu bois delectati operibus: totū animū a mundanis ille bas abstrahimus: nemorosi: vt siant tabernacula si cut scriptū est. **E**t egressus est om̄nis populus et attulerunt. fecerūt q̄ sibi tabernacula vnuquisq; in domate suo et i atrīs suis: et i atrīs domus dei: et i platea portē aq rum: et in platea portē ephraim:

Fecit ergo vniuersa ecclēsia eoru; qui redierant de captiuitate tabernacula: et habitauerūt i tabernaculū. **N**on enim fecerant a diebus: osue filij nun talia filij israhel usq; ad diem illum: et fuit leticia magna nimis. Legit autem esdras in libro legis dei per singulos dies a die

Ramos pal. B. Ramos palmaruz af ferimus quod ē manū vītricis ornatus cuz mentem viciōrm̄ vītriceni gerimus et in nictaz cunctis hostib; vt stēmus āte thronū in cōspectu agni amictis collis albī: et palme in manibus nūs.

Unusquisq; ī do. **Beda.** In domo suo: tecto scilicet dormī: quia in palestra non habent culmina in domibus: sed

equales sunt omnium domorum summitates superpositis trabibus et tabulatis. Ita quisq; nostrum egressus facit tabernacula in domate: tecto scilicet domus s̄q; cum habitaculum s̄q; carnis animo transcendens affectus noxiōs sedula superne lucis et libertatis meditatōne calcat. **I**dem in atrīs nostris facimus: cum mēte ad c̄lestia flagrante quasi extra mundū consistimus: cuius mansionem oīus relinquere desideramus: et i atrīs domus dei: quando r̄si nondū aulam superne habitacionis licet ingredi: in eius tamen vicinia totam cogitatōnē nostrē memoriam sedem usq; locamus: et i platea portē aquarū cum dilatato corde i via mādato rum dei: sicut cerius desiderat ad fōtes aquarū: ita desiderat aīa nīa ad deum viū. et i platea portē ephraim: i frugiferi vel crescentis: q̄nī latitudine liberi cordis ita proficimus: et patefacta nobis a dōno porta insitūz b. 2.

semper in illo crescat
in salute: et in maioribus
bonis actibus frugibus
abundare mereamur.

Septem diebus

Beda Scenophegia
septem diebus agebat.
i. a quindecima luna
mensis septimi usq; ad
vicesimam primam. viij.
die. i. xxij. menses denuo
collecta populi ageba
tur maiori festinitate
insignis.

Vñ in levi-
tico a. xv. die mensis
septimi qñ gregau-
ritus oes fructu terrete
stre celebabitis ferias
septem diebus. die pno
et die octauo erit sab-
batum. i. requies r̄c.

Legit ergo esdras sep-
tem diebus scenophe-
gia populo i libro legi
dei. qñ h̄e vera solen-
nitas metis: ut p dies
singulos. i. p oia bōa
opera quibus a deo il-
lustrantur legēdis: au-
diēdis faciendis qñ ei
sermonib; itento cor-
de vacem? Incipit au-
tem h̄e solennitas a
xv. die mensis qñ lunga
nocte plenissima ē. cū
oēs. s. metis nostre te-
nebre clarissimo chri-
sti lumine resoluuntur.
sequiturq; eam dies
octauis sabbati. i. qe
tis. quod erit tempore
resurrectōis in vita fu-
tura: cui gaudio ite-
rin i spe subleuamur
tūc i re ipsa p̄fremur:
cū optata illa collecta
oīs ianctor et ceteris an-
geloī. s. i. hoīm i con-
spectu dei cōgregat⁹
et nunquā segregādus
existauerit.

In die autem.
Beda Notāda cor-
recti populi venatio.
Completa em̄ rite solen-
nitate uno tm̄ iteratis
so die mox ieiunio et
penitentia sponte cō-
uenerunt. ut qd gerē
dū audierāt diligē-
gererēt sepādo. s. scip
sol mēte et corpe a con-
sortio eo p q a domino
aliē sunt. ne p eo cō
sortiū in similia mala
reciderent que vir p
lōga tēp ea uaserant.
Pos igitur quidquid
i publica sinax v̄l au-
ditorio faciēdū p̄gno
num: mutua iter nos
collocutōe tractemus
et qualis singula casti

primo usq; ad diem nouissimum:
et fecerunt solennitatē septē dieb⁹
s quod significat sanctiorū cōgregationē i resur-
rectione.

et in die octauo collecta iuxta ritū

C. . . . IX.

Die autem uicesi

moquarto mensis huius conue-
nerunt filii israel in ieiunio et i sac-
cis et humus super eos. Et separa-
tum est semen filiorū israel ab oī
filio alienigena: et steterunt et confi-
tebantur peccata sua: et iniqui-
ties patrum suorum. Et consurre-
xerunt ad standum: et legerunt in
volumie legis domini dei sui qua-
ter in die: et quater in nocte. confi-
tebantur: et adorabant dominum
deum suum. Surrexerunt autem
super gradum levitarū ioseph et ba-
ni: et cedribel remmi: sabinia aba-
ni sarebias: bani: et thanani: et cla-
mauerunt voce magna ad domi-
num deum suum. Et dixerunt leui-
te ioseph et cedribel: bonni: asebia
serebia: arebia: adaia sebna fataia
Huge: benedicite domino deo
nostro ab eterno usq; in eternum.
Et benedicant nomini glorie tuę
excelso in omni benedictōne et lau-
de. Et dirit esdras. Tu ipse domi-
ne solus: tu fecisti celum et celūz et
lorum: et omnem exercitum eoruū:
terram et vniuersa que in ea sunt:
maria et omnia que in eis sunt. Et
tu vivificas omnia h̄ec: et exercitus
celi te adorat. Tu ipse domine de⁹
qui elegisti abram: et eduxisti eum
de igne chaldeorum: et posuisti no-
men eius abraham: et inuenisti cor
eius fidele coram te: et p̄cessisti cū
eo sedus ut dares ei terram chana-
nei: ethēi: euēi: et ammorrei: et phe-
resei et iebusei: et gergesei: ut dares
semini eius: Et implesti verba tua
quoniam iustus es: Et vidisti af-

flictiōem patrum nostrorum i egī
pto: clamoremq; eoruū audisti su-
per mare rubrū: et dedisti signa at-
q; portenta in pharaone et in vni-
uersis seruis eius: et in omni popu-
lo terre illius. Tognouisti enim qz
superbe egerant contra eos: et feci-
sti tibi nomen: sicut et in hac die: et
mare diuisi ante eos: et transiēt
per medium maris in sicco. Perse-
cutores autem eorum proiecisti i
profundū quasi lapidem i aquas
validas. et in columna nubis du-
ctor eorum fuisse per diem: et in co-
lumna ignis per noctem: ut appa-
reret eis via per quam ingrediebā-
tur. Ad montem quoq; sinai desce-
dist: et locutus es cum eis de ce-
lo: et dedisti eis iudicia recta et le-
gem veritatis: ceremonias et pre-
cepta bona. Et sabbatum sanctifi-
catum tuum ostēdisti eis: et māda-
ta et ceremonias et legem precepi-
sti eis i manu moysi servi tui. Pa-
nem quoq; de celo dedisti eis i sa-
me eorum: et aquam de petra edu-
xisti eis sitiētibus. Et dixisti eis ut
ingrederētur et possiderēt terram:
super quam leuasti manum tuam
ut traderes eis. Ipsi vero et patres
nostrī supbe egerunt et indurauerūt
ceruices suas: et non audierūt mā-
data tua: et noluerunt audire: et n̄
sunt recordati mirabiliz tuoruū.
q; feceras eis. Et indurauerunt cer-
uices suas: et dederūt caput ut cō-
uerterentur ad seruitutem suam q
si per contētionē. Tu autē deus p
picius clemēs et misericors lōga-
numis et multę miseratōnis: nō de-
reliquisti eos. Et quidez cum fecis-
sent sibi vitulum conflatile et dixis-
sent. Iste ē deus tu⁹ qui eduxit te
de egypto: feceruntq; blasphemias
magnas: tu autē i misericordijs

gatōne cordis vel cor-
poris p̄plere valeam⁹
ollerter p̄quiramus.
Maxime aut̄ p̄batur
vite correclōis idu-
stria cū subditur. Et
plur ad stan. r̄c.

Et cōsurrerēt

Quis non miretur tā
tū populū tātā habu-
isse pietatis curam. vt
quater i die. i. mā ho-
ra tercia sexta et nona
q; oroni v̄l psalmo-
dīg vacandā erat au-
ditai legis dīmī se tra-
deret: quo inouata i
deum mēte purior: et
venit ad deūcan-
dū et misericordiam.
rediret: et i nocte quā
excuso tempore somni
ad cōfitendū peccata
et veniā postulandā
exurget. Unū vt reor
mos i ecclā pulchritū?
inoleuit. ut p singulas
diuinis psalmodie ho-
ras lectō d̄ ve. et no-
ctūs audiētib; dicas
et sic apostolicis et pro-
pheticis p̄firmati ver-
bis. ad istātā oratio-
nū genua flectāt. et no-
cturnis horis cū a ce-
teris laborib; cessatur
diuinis lectōib; aures
liberius p̄modantur.

Et dirit esdras.

Alsq; ad finē oīonis
p̄fessiōis ei⁹ qd sup̄a-
dictū ē. q; p̄fitebātur
peccata sua et peccata
patrū suū plenis ei
dra depeāte qualiter
factū sit ostēnditur.

tuis multis nō dimisisti eos in deserto. Columna nubis non recessit ab eis per diem: ut duceret eos in viam: et columna ignis per noctes ut ostenderet eis iter per quod in gredierentur. Et spiritum tuum bonum dedisti qui doceret eos: et manna tua nō prohibuisti ab ore eorum: et aquam dedisti eis in siti. Quadraginta annis pauisti eos in deserto: nichilque eis defuit. Clestimenta eorum non inueterauerunt: et pedes eorum non sunt attriti. Et dedisti eis regna et populos: et partitus es eis sortes. Et possederunt terrā seon: et terram regis esebon: et terram og regis basan. Et multi plicasti filios eorum sicut stellas caeli: et adduxisti eos ad terram de qua dixeras patribus eorum ut ingredierentur et possiderent. Et venerunt filii et possederunt terra. Et humiliasti coram eis habitatores terrae chananeos: et dedisti eos in manu eorum: et reges eorum et populos terre ut facerent eis sicut placebat illis. Eeperunt itaque urbes munitas et humum pingue et possederunt domos plenas cunctis boi. cisternas ab eis fabricatas: vineas et oliueta: et ligna pomifera multa. Et comedenter et saturati sunt: et impinguati sunt et abundauerunt deliciis in hortitate tua magna. Prouocauerunt autem te ad iracundiam: et recesserunt a te: et proiecerunt legem tuam post terga sua. Et prophetas tuos occiderunt qui contestabantur eos ut reuerterentur ad te: feceruntque blasphemias graves: et dedisti eos in manus hostium suorum: et affligerunt eos. Et in tempore tribulacionis sue clamauerunt ad te: et tu de celo audisti: et secundum miserationes tuas multas dedisti eis salvatores: qui saluarent

eos de manu hostium suorum. Quia requieuerint reuersi sunt ut facerent malum in conspectu tuo et dereliquerint eos in manu inimicorum suorum et possederunt eos. Versioque sunt: et clamauerunt ad te: Tu autem de celo exaudisti et liberasti eos: in misericordiis tuis multis temporibus: et contestatus es eos ut reuerterentur ad legem tuam. Ipsi vero superbe egerunt: et non audierunt mandata tua: et in iudicis tuis peccauerunt: que faciet homo et vivet in eis. Et dederunt humerum recedentem: et cervicem suam indurauerunt: nec audierunt. Et protractisti super eos annos multos: et contestatus es eos in spiritu tuo per manum prophetarum tuorum: et non audierunt: et tradidisti eos in manum populorum terrarum. In misericordiis autem tuis plurimis non fecisti eos in consumptiōnem: nec dereliqueristi eos: quoniam deus miseratōnē et clemens es tu. Nunc itaque deus noster: magne fortis et terribilis. custodies pactum et misericordiam ne auertas a facie tua omnē laborem qui iuenit nos: reges nostros principes nostros: et sacerdotes nostros: et prophetas nostros: et patres nostros: et omnes populum tuum a diebus regis assur usque in diem hanc. Et tu iustus es in omnibus que venerunt super nos: quia veritatem fecisti nobis: nos autem impie egimus. Reges nostri: principes nostri: sacerdotes nostri: et patres nostri: non fecerunt legē tuam: et non attēderunt mandata tua et testimonia tua que testificatus es in eis. Et ipsi in regnis suis bonis et in bonitate tua multas quād dederas eis et in terra latissima et pingui quam tradideras. ¶ spectu b. 5

Nemias

eorum: non seruierunt tibi nec reuersi sunt a studiis suis pessimis. Ecce nos ipsi hodie serui sumus: et terra quam dedisti patribus nris ut comederent panem eius et que bona sunt eius: et nos ipsi serui sumus in ea. Et fruges eius multiplicatur regibus quos posuisti super nos propter peccata nostra et corporibus nostris dominantur: et iumentis nostris secundum voluntatem suam: et in tribulatōe magna sumus. Super omnibus ergo his nos ipsi percutimus sedus et scribimus: et signant principes nostri: leuitē nostri: et sacerdotes nri.

Percutimus f. Psiedit quāta dēnotōne omnes psonē eoz nouū p̄ feta sceno phiegie puentū fecerit vt. l. tota se ītentōe et sceleruz pragis expurgatos diuīo fedērī cōiungere. et fedērī sancti p̄ dītōne lēmōe firmarēt et scripto. et sic ab ipiorū p̄sorū separati: securiores repletōt op̄ qd̄ dūdū cōpērānt. i. vt p̄gnos vīb cīnes d̄ numero ipiorū iſtūtuerēt.

Signatores. Alia trāllatō. Nemias qui atberata ferērat ē dyonimos. vñ singulariter subiungitur filiū achelai: qd̄ luperiō apertius dī. Dī it aīt nemias. et ipse atberata.

Signatores autē fuerunt: nemias: athersathā filius achelai: et sedechias: saraias: azarias: hieremias: pbessur: amariās: melchias accus: sebenia: mellic: maarem: merimuth: obdias: daniel: genton: baruch: mosollaz: abia: miamī: mazia: helga: semeia hi sacerdotes. Dorro leuitē: iosue filius azariē: bennui de filiis enādad: cedmihel et fratres eorum: sechenia: odeuia: celita: pbalaia anān: micha: roob: asebia: zachur: se rebia: sabania: odia: bani: baninū Capita populi: feros: phetmoab: elaz: zethu: bani: bonni: azgad: behai: adonaia: beggoai: adin ather ezechia: azur: odeuia: asum: besai: areth: anathot: nebai: mechphia: mosollam: azir: mesizabel: sadoch ieddua: felthia: anan: ania oseē: anania: asub: aloes: phaleā: sobech reum: asebna: madisia: ethaia: hanan: anan: melluch: arem: baana: et reliqui de populo. Sacerdotes: leuitē: ianitores: et cantores: nathi nei: et omnes qui se separauerunt de populis terrarum ad legez dei

C - - X

viores eorum: filii eorum: et filie eorum omnes qui poterant sape- re spondentes pro fratribus suis: optimates eorum: et qui veniebat ad pollicendum et iurandum: ut ambularent in lege domini quam de derat ī manu moysi serui sui. vt fa cerent et custodirent vniuersa mā data domini dei nostri: et iudicia eius et ceremonias eius. et vt non darem⁹ filias nostras populo ter re: et filias eorum non acciperem⁹ filii nostri. Populi quoq; terre qui important venalia et omnia ad vsum per diem sabbati vt vendāt: non accipiemus ab eis in sabba to et in die sanctificato. Et dimitte mus annum septimum: et exactōz vniuerse manus. Et statuemus su per nos precepta vt demus terciā partem sicut per annū ad opus do mus dei nostri ad panes proposi tionis et ad sacrificiūz sempiternū et in holocaustum sempiternū: in sabbatis in calendis in solēnitati bus et in sanctificatis pro peccato vt exoretur p̄o israel: et in omnem vsum domus dei nostri. Sortes ergo misimus super oblatōnem ligorum inter sacerdotes leuitas et populum: vt inferrentur in domū dei nostri per domos patrum no strorum per tempora a temporib⁹ anni usq; ad annum: vt arderent sup altare domini dei nostri: sicut scriptum est in lege moysi. Et ut aferemus primogenita terre nostre et primitiua vniuersi fructus omis ligni ab anno in annum in domo domini: et primitiua filiorum nro rū: et pecorum nostrorum: sicut scri ptum est in lege. et primitiua bouz nostrorum et ouium nostrarum ut offerret̄ ī domo dei nostri. Sacer dotib⁹ q̄ mīstrāt ī domo di nri. Et primitiias ciborum nostrorum: et

Per die sab batī. Beda. Nobis quoq; sabbatūz spūa le semper agēd est. sp a seruili opere. i. a pe cato feriandum semp vacandū et videndū. quoniam domin⁹ ip̄e ē deus. vt p̄ tale sab batū liberati a peccati p̄cī: p̄ueniā ad sab batū future glorie. H̄z querūt populi ter re nři. p̄p̄hanare sab batū venalia iferēdo in die sanctificata: qm̄ inūdi spūs mūdiciāz cordis nostri macula re nituntur. et īgerere illecebras viciōi. ac cepto p̄cio nostri con sensus quo diē maxi sanctificatiōis inqñet. id ē lucē p̄ig actōis v̄ cogitatōis errorib⁹ ob nubilēt H̄z nō h̄mōi mercatū clausis muris nostrę vībis. i. custo dia vīte p̄fectōis pri fūs vitare debemus. **L**ūcta q̄ hoc capi tulo pertinet ad cu ram domus dñi. et mi nistroz ac mīsteroz ei⁹ p̄tinēt. optimusq; ordo ē religiose puer satōis. et nobis spūali ter imitādus. Primo em̄ ab inqñatōe gen tiū se castigauerūt. de inde obseruatōe sab batī que īter prima legis eminet sanctifi cati sunt. et de cetero omnē curā agendi ad obsequium cultus di wīni p̄uertunt. P̄o die a malis emundari necesse ē. deinde bois actib⁹ adornari.

C. XI.

Dabitauerunt autem. **N**unc compla est dispositio que mox facta ciuitate inwoata erat. **S**ed ad hoc tempus terminari nequibat; non enim recente populo, vel expletis solennitatibus septimi mesis; qui s. in ciuitate sancta quia alijs habebat. **N**ostice autem principes eccl. quam culmine potestis plebe trascendit; tamen obet vix meritum trascendere. **R**eliquae enim ciuitates Israel deponit plebis queritur; signifiant habitato vero berosolimorum eorum actus spesilito significat: quia super certamine viator; libera mente visioni supne pacis appropinquant vii. **D**icit dñs port. sy. su. o. tia, vñ etiā sequenter decia ps. pleb. i. bieru. salen habitato sor titur; reliqua vero de cem residet i. vobis suis; qd perfectorū ē. eorum qui pcepta deca logi ad integrum in viles cōne dei et proximi cu stodiūt celestib. secre tis mēte proximare; et pacē summe beatitudinis iter turbines vi gelabētis imitari. **C**ui in illis qui generalia dei mādata seruat patet ianua ad vitam eternā. **T**ales enī quāli ciuitatibus a dño sibi traditis morantur; qd in custodia diuinę legis ptra Isidias dyabolis se muniunt. **D**is vero qui omnino mādo renunciant; et dñm sequuntur; et ve lut in arce biersem; et p ximi templo et archet istamēti inhabuit; qd grē pitoris sublimi appropinquit. **B**ndicite rūmeliis populis; quia n̄ eis humane pudentie electōne; sed pūētis sortis p̄tigebitātē sancte ciuitati. sicut et ceteraz possētis ciuitati tpe iōne data ē filiis israel. qd et parua parui; et magna magni; nō sui libertate vel industria arbitrii; sed octi iudiciis et largitoris mune re p̄cipiūt.

libaminū nostrorū; et pom̄ omnis ligni. **C**lindemē quoqz olei affe rem sacerdotib ad gazophilatū dei nostri; et decima pte terre nre leuitis. **I**psi leuite decimas accipient ex omnibus ciuitatibus operum nostrorum. Erit autem sacerdos filius aaron cum leuitis i decimis leuitarum; et leuite offerent decimas partem decimē suę in domo dei nostri ad gazophilatum i domo thesauri. **A**d gazophilatū em deportabunt filii israel et filii leui primicias frumenti et vini et olei et ibi erunt vasa domini sanctifica ta et sacerdotes et cantores et ianitores et ministri: et n̄ dimicemus domū dei nostri.

C. XI.

Habitauerunt autem principes populi in bierusalem. Reliqua vero plebs misit sortem; ut tolleret una partem de decem qui habitaturi essent in bierusale ciuitate sancta; nouem vero partes in ciuitatibus sublumen; vitam electorum quā unitando sequitur non possumus; congaudendo et venerando nostra facere debemus. **B**enedixit autem populus omnibus viris qui se sponte obtulerat ut habitarent in bierusalem. **D**i sunt itaqz principes prouintiæ qui habitauerunt in bierusalem et in ciuitatibus iuda. **D**abitauit autem unusquisqz in possessione sua i vobibus suis israel: sacerdotes: leuite: nathinnei: et filii seruorum salomonis. **E**t in bierusalem habituerunt de filiis iuda: et de filiis beniamini. **D**e filiis iuda: athaias filius aziam: filii zachariæ: filii amarie: filii saphatiæ: filii malalebel. **D**e filiis phares: hismaasia filius baruch: filius coloza: filius asia: filii adadia: filius ioarib: filius zachariæ: filius silonites. **O**mnes filii phares qui habitauerunt in bierusale: q-

dringenti sexagintaonez viri fortes. **D**i sunt autem filii beniamini Hellum filius mosollam: filius iacob: filius phadaia: filius coloia: filius masia: filius ethael: filii ysaia: **E**t post eum gebbai: sellai: nonge: ti vigintiocto. **F**et iobel filius zechri prepositus eorum: et iudas filius sennua super ciuitatem secundus. **F**et 8 sacerdotibus: ydaia filius iacob: iachin: saraia filius helchiae: filius mosollam: filius sadoch: filius meraioth: filius achitob princeps domus dei: et fratres eorum facientes opera templi. octingenti vigintiduo: **E**t adaia filius ieoraz filius pheleia: filius amsi: filius zacharie: filius phessur: filius melchiae: et fratres eius principes patrum: ducenti quadraginta duo. et amasai filius azriel: filius azi: filius mosollamoth: filius emmer. et fratres eorum potentes nimis. cētum vigintiocto. **E**t prepositus eorum zabdihel filius potentius. **F**et de leuitis: sebenia filius asob: filius azaricam: filius asabia: filius bonni: et sabathai. et iozabeth super omnia opera que erant forinsecus in domo dei a principibus leuitorum. **E**t mathania filius micha: filius zebedei: filius asaph princeps ad laudandum et confitendum in oratione. et becbeias secundus de fratribus eius: et abda filius samuha: filius galal: filius ydithun. **D**omines leuite in ciuitate sancta: ducenti octogintaquattuor. **E**t ianitores accub: telmon et fratres eorum qui custodiebant ostia: centum septuaginta duo. **E**t reliqui ex israel sacerdotes et leuite in vniuersis ciuitatibus iuda: unusquisqz in possessione sua. et nathinnei qui habitabat in ophel: et syaha: et gaspha et nathineis. **E**t episcopus leuitarum iuris:

CEt in bierusale ba. **B**is verb oñ ditur qd vniuersus israel. decem tribus i vobibus suis habitabat in quibus etiā sacerdotes et leuite decretaz si bi ex lege portoz tenebant. **D**e tribu ante iuda et beniamini quos cinqz locis elegit habebat in biersem simus et sacerdotali et leuitica tribu. **T**ribus em beniamini ibi antiquitus manebat. tribus aut iuda a tēpib dāuid. cu ipse etiā eā totius regni metropolim fecit quibz etiā tribus leui addita ē. ex quo il lue arca dei adducatur et tēplū et altare cōstrutum est. In sequenti bus em hui libri uenies qd ibi tū tribus habitatores bierusale p̄putat: quoniam om̄i etiā summā accipit vel annectit: quoniam expleto catalogo adiungit i quibz vobibus cetera ps earūdeces decē tribū habitantur. **N**ā sequit. **D**e filiis iuda habitauerunt i cariatharbe. et

Deda. **J**udas interpretat p̄fites vel confessio. **B**eniamini filius decret. **L**eu additus vel assumpens quoqz om̄i tribus partim in biersem: p̄num i subiectis ciuitatibus a deo sibi datis habitant. qd multi et diversi sunt, perfectus fidelium: pro quibus et multe mālios in celis. Alij generalia dei pcepta seruare cōfenti sunt. **N**ō occidere. **N**ō adulterari. **N**ō furtum facere et būdi. Alij mituntur apprehendere arcē perfecte vite sed quisqz p̄ sua vota tōne gratiā sui cōditoris laudat et p̄fitetur. et sunt filii regni quod ēi dextera dei et ab illo assumuntur i vita. **S**ū eorum qd sunt i agro vñ assumentur et alter relinetur.

Con sunt autem reges
Beda. Hic principes
sacerdotum una cum
fratribus suis, i.e. minoribus sa-
cerdotibus et leuis scri-
buntur: qui cum zoro-
babel et biesu filio io-
seph de captiuitate
babylonia ascendeant:
quibus explicatis ad-
iunguntur et illi quod ex
tunc in principatum
sacerdotum sibi metu-
uicem usque ad inicium
regni macedonum sic
cesserunt. Sequitur enim
Iosue genuit ioachim reges
Jedda vero qui in his
ultimis ponitur scri-
bit iosephus tempore
alexandri magni pri-
cipez fuisse sacerdotum:
occurrentemque ei cum
fratribus suis humili-
ter et honorifice suscep-
tum: quem ipse iaddu-
nominat. et dicit esse
patrem onys sacerdo-
tis magni: d. quo in li-
bro machabaeorum scri-
bitur: non quod bini cō-
ditor libri neemias ad
illa usque tempora vinere
in carne potuerit. sed
quia infantiam eius
nouit: qui longe post
mortem eius ad sacer-
dotium pertinenterit. nā
i fine huius libri filio-
rum ioiada filii bely-
ab mentio est quod unus
ex eis gener fuerit sana-
ballath horonitis: cui
ius quidem generi no-
men tacetur. sed quia
ioiada annus ē iedde:
constat generum de quod
sermo est patrem eius
dem iedde: aut patru-
um fuisse. Ideoque illū
superstite adhuc nee-
mia nasci potuisse.

In diebus. n.c.
Beda. Descripta est
successio principum sa-
cerdotum et leuitarum
qui illo tempore fuerunt
ut scire possim⁹ quia
aggregato in ierusalem cui
um numero copioso.
sacerdotum q̄z et leui-
tarū ceteri fuerunt egre-
gi⁹. q̄ ad ministerium
tempeli et altaris ad p̄fite-
dum et laudandum deū
ad custodiā eiusdem te-
pli et cunctas et ad ple-
bem erudiendam suffi-
cerent. Nec sine misere-
riai sacerdotis intelligē-
tia factum est. q̄ reedificata ciuitas tantam ciuium copiam in omni gradu
et ordine meruit quanta perdidisse non legatur. Sicut enim lepe ecclesia ex
detinuentis maiora recipit incrementa; cū uno per incuriam lapso in peccatum

in diebus iosue. **D**orzo leuitę: ie
sue bennuy: cedmihel: sarabia: in
da: mathanias: super himnos iþi
et fratres eorum: et becbecia: atq
ethanni et fratres eorum vnuſq
qz in officio suo. **I**osue autem ge
nuit ioachi: et ioachi genuit elia
ſib: et eliasib genuit yoada. et ioa
da genuit yonathan. et yonathan
genuit yedda. **I**n diebus autem
ioachi erant sacerdotes et pr̄incipes
familiarum: saarię: maarie: hiere
mie: ananie: esdrę: mosollam: a ma
rie: iohannan: milico ionathan: se
ben: e: ioseph: arā: edna: maraioth
elci: adaię: zacharie: genthon: mo
sollā: abyę: zecheri: miamī: et moa
die: felthi: belgi: sammua: sameie:
ioathan: ioarib: mathanai: iodaei
azzisellaie: celaia: mochober: el
chie: asebie: ydaie: nathanael. Le
uite in diebus heliasib et ioada et
ionan: et iedboa scripti principes
familiarum et sacerdotes in regno
darū perse. **F**iliū leui principes fa
miliarum scripti in lbro verboruz
dierum. et vscq ad dies ionathan fi
lii eliasib. Et principes lenitarum:
asebia: serebia: et iesue filius ced
miel et fratres eorum per vices su
as ut laudarēt et confiterentur iux
ta preceptum dāuid viri dei: et ob
seruarent eque per ordinem. **M**a
thania et becbecia et obedia: mo
sollam: thelmon: accub: custodes
portarum et vestibulorū ante por
tas. hi in diebus ioachi: filii iesue
filii iosedech. et in diebus neemie
ducis et esdrę sacerdotis scribegz.
In dedicatione autem muri i'rlež
spūales. lassump̄t̄os in sorte regni f qz mitte
filii hois angelos suos: et congregabit electos a
quattuor ventis.
requisierunt leuitas de omnibus

In dedicacione Beda. Jam dudum edificata erat ciuitas: sed non

decebat eam 'dedicari' priusquam habitatoribus aggregatis ministri templo idonei et portis ac vestibulis custodes essent deputati. Facta ante*z* ciuitas sancta dedicatur: cum impleto in fine seculi numero electorum. ecclesia uniuersaliter in celum ad visionem conditoris sui introducitur. cuius uitae desiderijs quotiens in hac vita sustollimur. quasi de futura nostre civitatis dedicacione letamur. unde et bipartita dedicatio potest accipi. interim scilicet in spe desiderantium et mundantium oculos cordis: quibus deum videant. tunc i
re ipsa frumentum di
uina visione beatorum
hominum in corpori.

C. Etimbalis.

Cimbala. psalteria. et
citbare possunt. corpora
in storum iam tunc
immortalia intelligi in
quibus suauissimos
sonos domino sunt redi-
turi. In presenti quoque
vita leviter congregantur in hierusalem:
cum memoria supernae
pacis fideles accensi.
totam in ea mente singula
delectationem collo-
cant. et de ea quam se
percepturos sperant.
eternam in eis hereditatem. et si nondum
intuendo. saltem desiderando letantur. fin
illud. **L**etamini in domino
et exultate instanter. Fa-
ciant enim dedicatos
in canto et gratiarum
actione cum letantes in
domino quidquid ad
uersi vel prosperi occurserit excipiunt faci-
unt in cimbalis. psalteriis citbaris. cum gra-
tos operum sonos ad
aures dei ascendere faciunt. et corda proximi-
orum ad amorem eius accendentur.

Childii cantorum. Imitatores scilicet eorum qui deuota et hilari manete domino famulari. et verbum eius alijs predicando cantare studuerunt. Qui sibi villas facinnt i circuitu hierusalem. cu i viciniis superne patrie sub lumi corde habitant. dicentes. Nostra antem conuersatō in celis est. Faciunt autem easdem villas in campesribus circa hierusalem. cum tanto magis se in deum dilatato corde humiliant. quanto suamvis sublimitatis gloriam gustando contingunt. Qui omnes et nunc profectibus operum virtutim ad celestem patriam congregantur. i ipso tempore dedicatōnis. i. p. petue remuneratōnis ibidē piter vniuntur.

Et mundati scilicet Beda. Justus omnino ordo ut doctores qui populum mundare desiderant prius mundentur. castigent corpus et scrupuli subiiciant. ne forte alii predicantes reprobi inueniantur. Mundati sunt autem sacerdotes et leuites orationibus et victimarum oblationibus: et continentendo ab uteribus. Mundauerunt autem populum eandem continentiam predicando. Mundauerunt portas et mura cum tubis et canticis psalmorum committante populo circumiendo. et expleto circumitu victimas pro statu ciuium et ciuitatis offerendo. Sed et nunc quoque qui ecclesie presunt in spinale ministerium a domino assumpti. quo maiorem dedicacionis nostre que in resurrectione nostra futura est: memoriam gerunt. eo magis seipso et sibi commissos mundare et sanctificare contendunt. ne quis forte non habens vestem nuptialem a munere sancte ciuitatis iocunditate ejiciatur. et vinctis manib[us] et pedibus in tenebras exteriore[m] mittat.

Prinicipes iuda. Id est. confessionis vel laudis perfectiones sunt eccl^{ie}siæ doctores qui in dedicatiōne ciuitatis super murū ascendunt. quia in

tempore tribulatōis generalem ecclēsī cōuersatōem altius viuendo trāscendisse probantur. De his em̄ dicitur. Super muros t̄. hie. po. c. Iure ergo qui nunc muris ecclēsī tanquā vigiles plūnt. tūc quoq; eisdē gloria remuneratōis p̄minebunt.

CEt statui duos cho. Vnde spuriā peccatorū i presenti de ecclēsia
correctius viuendo & errantes corrigendo expurgent. & i futuro q̄ corrigi no
uerunt iudicaria potestate de ciuitate domini. i. ab ingressu patris celestis

et beniamin: et semeia: et hieremias
Et de filiis sacerdotum in tubis:
zacharias filius ionathan: filius
semeie: filius mathanię: filius mi-
chais: filius zeeburi: filius zanba-

Et de filiis sa-
In hac vita filij sacer-
dotum in dedicatōne
civitatis dei rubis ca-
nunt qui ad memoriam
patris cœlestis corda
auditorum predican-
do succendunt.

In vasis can. d.
Quia non suo sensu
vel desiderij innituntur.

Tdauid i ascensiū muri sup̄ domū
dauid & vſq; ad portam aquarū
ad orientem. **E**t chorus secundus
ſdeo. **I**n ut alter alterum incitaret.

Et esdras. Quia
in omnibus que agunt
verba sancte scripturæ pre oculis habent:
quibus ducibus ad i-
gressum vite eterne p-
ueniant; ut inebriene
ab libertate domus
dei et torre volunta-
tis eius: apud quem e-
fons vite regit.

Beda. Cum ciuitas
edificaretur dictum ē. quia qui portam fontis edificaverunt ipsi mensu-
ram sui operis, usq; ad gradus qui descendunt de ciuitate dei perduxerūt.
Ibi ergo descensio graduum de ciuitate. hic cum dedicatur ciuitas ascen-
sio nominatur. et sicut etiam ibi cum hoste certamen gerebat. hic deuicto
hoste leticia celebrat. quia sancti qui in presenti humiliantur sub potentia
manu dei in futuro exaltabuntur. qui nunc muros eccliesie in terra de vi-
nis lapidibus. id ē. sanctis animabus in afflictione et periculis et vigilijs mil-
itis edificant. tunc completo edificio et ad celum lenato gaudentes ad con-
templandam dei caritatē ascendunt.

Dicit contra eos zc. Non contrarietate s. distantie: sed occursu psonantie. qua electi in hac vita sese ad amorem dei accendent. et illa pfectio eis in sua inuicem beatitudine pgaudentes absq; fastidio laudant. sicut seraphi alter ad alter clamantes. sanctam trinitatem socii exultatione concelebrant.

Super domū dāuid. Beda. Ascendunt filij sacerdotū super domum dāuid. cum predicatorēs vel martires sicut nunc generalem vitā nostrorum in ministerio verbi l'agone martirū transiunt. ita tūc generalia eorum p̄mīa sublimioris dono remuneratōis antecedunt. **V**nde. qui i modi co fuisti fidelis eris potestatē habens sup decem ciuitates. **Q**uātos enim vniuersitatem verbo vñ exemplo erudit ad vitam. pro tantis tunc in pceptōne vite gloriōsius honorificabitur. **N**upueniūt quoq; sacerdotes vñq; ad portam aquarū ad orientē. qn̄ bi qui i bac vita sicut cœrūs desiderat ad fontes aquarū. ita desiderauerit venire et apparere aū facie dei ad effectū desiderii ptingūt. oītāq; solis iusticie sine occasu videre uerentur.

Dicit super tur. Beda. Longum est de singulis portis l' turribus spe
cialiter disserere: tantum dixisse sufficiat. quia qui portas turres et murum

civitatis magno labore erumpta. fame frigore. et vigiliis multis: repugnante indefesso hoste et insidiante perfecerunt: tunc repulso et confuso hoste per eiusdem civitatis portas turrem et edificia deambulantes. in cantibus himnis et psalteriis; cymbalis; cytharis; et in tubis. gratiarum actione. una cum magistris operis et legis dei letantur: quod etiam in spitali edificio fieri nulsi dubium est: cum in instantem tempore ultime retributonis quasi diu deside rata dedicacione civitatis. dei fidèles pro operibus premia consequentur eterna. quando velut nemias; esdras ceteri sacerdotes et leuites suos singuli operarios producentes. cuncti fidelium populorum magistri: quos dominus adquisierunt: ad menia patrum celestis ducunt. tunc inter alia eius super turrem sursum in cuius pridē structura descendebat nemias cum choro laudantium incedit. cum magistri veritatis de sublimibus eorum quae docuere preciis letantur. Si enim panes furnaci qui in abdito coquuntur: internā metris fidelium deuotōz caritatis igne confirmata significat. Unde et in sacrificium domini inbētur offerri. quod per furnos in quibus hīdem panes coquuntur illorū corda que flama intimi amoris semper ardēt. et virtutum facta vel verba solent procreare: figurantur. De quibus bene dicuntur. Deus cuius est ignis in Ieron et caminus eius in iherusalem. Ipsi quoque de se dicunt. Non coro strum ardens eraū. Et reproborum vero corda igne scelerum ardent. Unde omnes adulterantes quasi cibanus corda eorum. Structores sancte civitatis iter alia turrem furnorum edificant: cum doctores auditorum suorum corda in fide et opere instruant. ut accendantur ad maiora dona spiritus principia et novas quotidie virtutū dapes in gaudiū populi dei proferendas. Gaudentes vero et laudem domino canentes super turrem furnorum in die dedicacionis iherusalem iacent. cum in tempore future retributonis de illorum quos docuere gloria congaudent. Furi ergo sunt corda electorum in quibus caritas dei diffunditur per spiritum sanctum qui datum est illis. Turris autem furnorum sublimitas et custodia qua eadē corda ne a malignis spiritibus possint ledī. ne flama virutum elatōnis vento sicut valerat vel turbari: circumspecta semper ē necesse cautela et sollicitudine muniri.

Ceteruntque et Beda. Perambulatis menibus et portis civitatis in carmine leticie et organis musicorum: redenat ad templum domini ut ibi quoque stantes laudem domino sonantibus tubis referant: et oblatis victimis vota dedicacionis implent. Nam autem future vite patria dominus dñi sicut et civitas dñi significat: sicut et p̄ nos ecclesia domini dei appellatur et civitas sed dicitur. quia edificia civitatis in carminibus gratiarum et organis ascendiſſe laudantes in domo autem dei stantes laudes et dare cecimisse perhibentur. Ascendunt enim electi menia civitatis que fecerunt: cuius gaudiū superne patrie. quae bene operando meruerunt: introcunt. Fecerunt dispensatā portaz gradinū et edificiorū celitudinē. cum utroque in domo prius multe rūbi mansionū distantiā p̄ diversis meritis p̄ templū. In hac vita ascendunt in civitate dñi iusti cum hymnis dedicacionis. quā in memoriam future remuneracionis toto corde inhabentes bonis operibus quotidianis p̄ficiunt. fin illud. Ascensiones in corde suo dispositi. v. la. Et beati im-

ciati in via rē. Sic enim acceptam cordis et operis innocentiam tenent ut semper ad altiora crescere intendant. Stat autem in domo dñi cum laudibus qui in ipso operum profecti indefessi perseverant. iuxta illud hec. Vnde dominus in cuius conspectu sto: i. in cuius implenda voluntate infatigabilmente permaneo.

Et clare cecinerunt. Dirupisti vīcula mea t. sa. h. l. Pota mea do. reddam in atrijs domus do. i. con. o. p. e. in m. t. bie. Hoc sit: cum in celesti

patria omnium sanctorum multitudine cōgregata eas pro quibus in presenti gemimus. quae gratiarum acto quo tidiano desiderio sui mus laudes offerim. **D**eus enim le. Beda. Hoc ad dēcētōneā sancte civitatis iherusalem. s. celestis pertinentē i. qua deus est rex qui sua presentia cōficit. leticia magna geritur. unde Euāgelio vobis gaudium magnū quod erit omni populo. ad distinctōneā s. bernardi gaudiū: quod parvum gaudium et transitorium et ideo parvum pendendum. **H**oc est hoc dedicatō i. h. c. v. ta in quibusdam cœtis cepta intelligi. quod purificato cordis occulto futura ecclēsie gaudia partim contēplatur. sicut Isaías: ezechiel dael et alijs prophete et apostoli qui glorificatum ē mōte dñi viderunt. qui quo alius superne civitatis edita igreditur. et clarissim laudes domini canere. et victimas honorum operū maxi-

mas immolare curabāt.

Sed et vires. Quia tempore resurrectionis. non solum qui predicando vel fortiter operando ecclēsiam edificauerunt: fructū laboris percipiunt. sed etiam si firmiores eiusdem fidei portantes eadē vite preceptō letantur. Vnde dicitur enim dñs pulilli cō maioriibz.

Recensuerunt quoque. Beda. Handētibus cœtis de edificatōe et dedicacione civitatis: instanter procuratum est ut cultus in ea religionis quā in ceremoniis maxime per doctrinā et officia sacerdotū: leuitarū: catorū: ianitorū: erat exequēdus seruaret et cresceret. Iō statuti sunt viii strenui quā collata a populo pecunia diligenter eranum xpī colligeret et custodiētā vīa misteriorū tēpī et altaris. Primitias quoque frugē et decimas et viii ad libamia quā ad tēplū deferebant sedula cura conservarent. ut s. abundante copia eoz que essent domino offerenda ex quibus mīstrū dñi vienerent. ipi libenti iherusalem manerent. a quibus populus doceretur et sanctificaret. Dñs quoque statuit eos qui euāgeliū annunciatū de euāgeliū vite. Ue autem sacerdotibus et mīstris qui gradū sui sumptus delectātur a populo sumere. sed nihil pro ei salute laborare. nec aliquid sacri duca. tis recte viuendo pribere. non de suauitate regni celestis quipiam dulce p̄dicando canere. nec ianuas sup̄ne civitatis aperire. sed p̄uerse agēdo obcludere probantur. quoque opibz nō populū laudādo dei letat sed affligit. Notandum sane quod in das qui ē edificacione civitatis desperās loquebat. Deibilitate ē fortitudo portaz. t. b. n. ē. rē. iā nunc fortitudinem mentis et corporis receperat ad exportādā humum quē impeditbat ad edificandum murum qui cederat. et ad supandas hostiū illas quā imminebat. Merito ergo letatur sacerdotibus et leuitis. cantoribus et ianitoribus quae labore et exhortatione rāte afflictōis pīculū eius sit. et tantę prosperitatē gloriam iucinde. Et tu ergo si humo vīctorā cor tuum grauari. ne in eo civitate dīcē-

habitationis dignam edificare valcas: si te ab expurgandis vicio et crudelibus ab edificandis virtutib[us] menibus hoste malignu retrabere perspereris audi consolatōne et consilia sacerdotū et lectōne diuinā scripturā. sic enī habitaculū pectoris tui expullis demonū insidijs deus victor quasi ciuitatem suam sanctificaturus et mālitionē apō te facturus īreditur.

Dac de causa populos sacerdotes et leuitas et ceteros sanctorum mis̄trios in hierusalem habitare voluit ut letaret in bonis eorum operib[us] quo instantia populas correct[us] et ciuitas exulta et cū magna laude et leticia erat de dicta.

In die autē. **z.** **S**i quia de ictu natūrā sunt hereticos expūlunt quorum auctoritatis nō est nisi desinat. s. tales es. **P**rotoecī va sa domus thobie foras d[icitu]r gazophiliatio: p[re]cepī et emundauerūt gazophiliū. **E**t retuli ibi vasa domus dei sacrificium et thus. **E**t cognoui q[uod] partes leuitarum non fuissent date et fugisset unusquisq[ue] in regionem suam de leuitis et ceteris et de his qui ministrabant: et egi causam aduersum magistratus: et diri. **Q**uare dereliquimus domum dei? **E**t congregauit eos: et feci stare in stationib[us] suis. **E**t omnis iuda apportabat decimā frumenti vini et olei in horrea. **E**t constitui super horrea selemi am sacerdotem: et sađoch scribat: et phadaiā de leuitis. et iuxta eos anan filium zachur: filium mathan: quoniam fideles comprobatis sunt: et ipsis credite super partes fratrum suorū. **M**emento mei deus meus pro hoc: et ne deleas miserationes meas quas feci in domo dei mei et in ceremoniis eius.

In die illis vidi in iuda calcates

verbis malignis perdere nituntur quasi de incestu natūrā populus israel egressum de egipcio armis suis et balaam qui interpretatur vanitas populi consilij et maledicō impugnat nebandis sed deus maledictōne balaam ī būdīctōe populi sui conuerit: et ē ab armis inimicō muniuit.

Factū est autē **z.** **Q**uia necesse est nos auditui veritatis intendere ubi cum ab uno quolibet vicio lectōne diuinā prohibemur. coniunctio etā quidquid vici sordidantis in nobis deprehendimus ab actōne nostra et conscientia repellamus.

In omnibus autē **z.** **B**eda. **N**ec sententia qua se dicit neemias in hierusalem non fuisse; non ad ea que supra hucus narraverat: sed tantum ad presentem locum pertinere videtur. Superiora enim cum ciuitas edificata est gesta vel dicta videntur: quando neemias adducit hierosolimis morabatur quibus strenue completis rediit ad regem: quo absente fe-

citibi heliasib grande gazophiliatum in quo reponerentur ea quae vel in ministerium domus domini: vel in usus ministrorum necessaria erāt: qui etiam quedam illicita ī gazophiliatio et ī domo dñi ponere timuit: q[uod] renuntias mox extirpavit.

Et proiecti va. **z.** **Q**ui supradictus est seruus ammonites inimicus populi dei: unde male egit heliasib: qui huic tam etiā propinquu sibi in vestibulo domus domini thesaurum fecit: cinctis vasis domus dei et ceteris que poscebat usus misterij. **N**on enim participatio iusticiā cum iniuitate quis colens templi dei cū ydolis. **Q**ue cōmunicatō hereticis et scismatis cū orthodoxis et pacificis filiis dei?

Et proiecti Beda.

Tu quoq[ue] quidquid inter fidèles infidelitatis et immundiciā respereris cōmīno p[re]ce foris ut mundatis cordibus credentium q[uod] sunt gazophiliati domini cum virtutē fuerint plena diuitijs vasa domini ferantur: id est ipsa corda que paulo ante vasa erois fuerat p[er] clpā p[er] cor rectō: vasa vni fiant. **R**ibi sacrificium fut bone operatōis: et thus bōe oīois vbi p[er] erat spelunca latronum.

Illi quoq[ue] vasa thobie ammonitis d[icitu]r gazophiliatio templi ejiciunt: vasa domus dei et thus reponunt: q[uod] excommunicatis hereticis vel fallis catholice ab ecclesia expulsi ī eō gradus chisto famulaturos subrogant qui fidelibus ei actibus et oratōnibus deseruant. **C**omparandum sane hoc factum neemig ī zelo christi q[uod] inueniens ī templō dei vendentes et ementes fecit flagellum de re sticulis et cūctos foras proiecit. **S**icut em neidas in ceteris ita et hoc eius personam p[re]sentauit.

In diebus illis

Sex diebus operari per legem que necessaria sunt: ī septima iubemur quiescere: quia omnes electi in hoc seculo quod sex etatibus agitur debent pro eterua requie laborare. in die autē futura quasi septima: requie a domino sperare. **T**ropologice autē. i. moraliter agit sabbatu domino sacramentum: cum ab huius mundi curis ad tempus separati oratōnibus vacant: et cœlestiū rerum contemplationi purificatam mentem suspendunt. **N**am cum ea quae carnis cura flagitat iure gerim: quasi in sex diebus q[uod] necessaria sunt laboram. **Q**uia ergo illa quib[us] p[ro]pter hoc seculum indigemus occipitamur: sabbatismū vero oratōnum et deuotōnum nostrę in qua vacamus a temporalibus ut cōfirmitatis gaudia diuitius gustemus: recte dici septimo assignatur: quia future vite quietem et beatitudinem imitatur. **S**ed diem sabbati alienigenae quegrunt p[ro]phanare: cum terreni cogitatores nos in tempore orationis ipotune turbant: et memoria vel delectatione temporalium rerum ab intimo

amore retrabunt. In ponunt azinū vinū et siccus et omne onus et inferunt in hierusalem cū oblectamētis carnalibus stultos animi motus onerantes quietē cordis deo dicatam violare conātur. sed his improbarum cogitatōnū tumultibus ne sabbatū nostrū iquicent contra dicit neemias cum di stricta sollertia iuvante domino. iuriles de corde nostro et iepitas fantasias tempe orationis excludimus. Et testatur em̄ eos ut in die qua vendere liceat huismōi pomeria vendat: cū hunc suis cogitatōnibus deo ta deo aīa modū imponit. et in tempore oratōni a transiūtūm rerum curis abstineant. nec tamen alijs temporalibus vbi oportunitas dictauerit ab his quā ad victimū et restitu pertinet. p̄sūs intuitūm auertant. & congruo moderamēt dispensem.

Conferentes p̄scis. P̄scis bonus est p̄ia fides: quā qui a domino petit serpētem infidelitatis non occipit. P̄scis autem mālus infirma cogitatio: que se curis huīus māndi ultra modū immēgit. quā nobis tyrannici coangustati querunt in sabbato vendere. cūz immundi spiritus quietē nostrę cogitatōnia importune profundis seculi curis obnire temptant. sed pro tali mercatu nec mias optiates obiungat iuda et castigat: duz divina inspiratōcos qui profissioni p̄ie tatis servire conant ab huiōi cogitatōnib⁹ purgat.

Factū ē aut. Conscientia nostra si a vicis purgata deo habitatore gādet vocari p̄t hierusalem. cui portae sunt corporēi sensus. p̄ quos quis foris aguntur ad noticiā nostrę mētis. quasi intrādo pertingit: quas ī die sabbati claudere iubemur. vt cū deo vacare ī psalmis et oratōib⁹ q̄rimus quidquid exteri agit ab aio p̄pulsemus. solūq̄ indicem in occulto libera mēte p̄cēmūr et laudem⁹. et quia nemo repente fit summissus. b̄ lōgo p̄uersatōnis sancte profectu d̄z q̄s ad hāc p̄fēctōnē et pacē mētis gratia duce peruenire. Iō merito sequit. Dixi quoq̄ le. &c.

Dixi quoq̄ leviris ut mundarentur. Mundari eos a quotidiano operis exercicio necesse ē: q̄ portas sensuū ab incursu turbulentē cogitatōis custodire cupiāt.

Qui cupit diē sabbati sanctificare. i. locū oīois. psalmodig: lectōis sancte et lacrima sibi utile facere: necesse ē ut mūdet ei p̄scia mīta sollertia ut

torcularia in sabbato: portantes aceruos et onerantes super asinos vinū et vinas et siccus et omne onus et inferentes in hierusalem die sabbati. Et contestat: us sum eos ut in scūm oportet huic. s. scūlo necessaria p̄videt. die qua vendere liceret venderent. Et tirij habitauerunt in ea: inferentes pisces et omnia venalia. Et vē debat in sabbatis filiis iuda et hierusalem. Et obiurgauit optimates iuda: et dixi eis. Quę ē hec res malā quā vos facitis: et prophanatis diem sabbati? Nunquid non hęc fecerunt patres nostri? Et adduxit deus noster super nos omne malum hoc et super ciuitatem hanc? Et vos additis iracundiam super israel: violādo sabbatum. Factum est autem cū quieuissernt porēhierusalē die sabbati. dixi. et clauerūt ianuas: et p̄cepi ut non aperiret eas usq̄ post sabbatū. Et de pueris meis constitui super portas ut nullus inferret onus die sabbati. Et māserunt negotiatores et vendentes vniuersa venalia foris hierusalem semel et bis: et contestatus sum eos. et dixi eis. Quare manetis ex aduerso muri? Si secundo hoc feceritis manus mittam ī vos Itaq̄ ex tempore illo non venēt in sabbato. Dixi q̄s levitis ut mundarentur et venirent ad custodiendas portas: et sanctificandam diē sabbati. Et pro hoc ergo memēto

mei deus: et parce mihi sc̄m multitudinē miseratōnū tuarū. Hed et in diebus illis vidi iudeos dūcentes vrores: azotidas: amonitidas. et moabitidas. Et filii eorum ex media parte loquebāt azotice. et nesciebat loq̄ iudaice: et loq̄banē iuxta lignā popli et populi. Et obiurgauit eos. et maledixi. Et cecidi ex eis viros. et decalcaui eos. et adiurauit in deo ut non darent filias suas filiis eorū. et non acciperent de filiabus eorū filiis suis: et subimētis dicens. Nunquid in huiuscemodi re peccauit salomon rex israel? Et certe in gentibus multis nō erat rex similis ei. et dilectus deo suo erat. Et posuit eum deus regem super omnē israel. Et ipsuz ergo duxerunt ad peccatiū mulieres alienigenae. Nunquid et nos iobedientes faciemus omne malū grande hoc: ut preuaricemur ī dō nostro: et ducam vrores peregrinas. De filiis autem ioiada fili⁹ heliab⁹ sacerdotis magni: gener erat sanaballath oronitis q̄s fugauit a me. Recordare dñe deo meo aduersuz eos q̄ polluit sacerdotiū: iusq̄ sacerdotale et leuiticū. Igit̄ mūdauit eos ab oīibus alienigenis. et p̄stitui ordies sacerdotū et leuitaz vnum quēq̄ ī misterio suo: et ī oblatōe lignorū ī t̄pib⁹ p̄stitutis et ī primiū. Demēto mei deus meus ī bonū:

Igit̄ mun. Et dēda. Aptus p̄ omnia finis et cōdignus edificio sancte ciuitatis et tēpli domini: ut emundatis ciuib⁹ alienē a deo pollutōnis ordines sacerdotū et leuitaz ī ministerio suo rite custodianter. ut instituti regulariter magistri ecclā castigatū ab omni peccato populū decetero ī bono p̄manere et crescere se exhortent. Et ī oblatōe lig. Inter cetera populū ligna offert ad ignē altatis nutriendū: cum opa p̄tutum dīmā p̄secratōne digna operantur. Ardā et ligna et cōsumuntur ī altari holocausto: cū ī cordibus electorū opa iusticie flama caritas p̄ficunt.

Memento mei. Merito tal cōditor et dedicato: ciuitas p̄ multos devotōnis labores mēorie se creatoris et largitoris omn̄ bonoz p̄medat.

intētōnē bonoz actōnis p̄summare valeat. Qd etiā allegoriū eo sensu d' doctoribus fideliū recte p̄t acipi. Quicunq̄ em̄ portas ecclā fidei. et opa antītoz p̄ q̄ sola ī ecclā stratur: a contagio hereticorum viciorumq̄ pulsantiū gestū obviate oportet ut prius mēte luā et act⁹ puniūt ab oī errorū labo. Hed et ī diebus illis. In ecclā vrores alienigenas ducant q̄ delectatōib⁹ scelerum q̄ p̄p̄z sunt gētilium plāciām polluit. et fili⁹ q̄ ex his natū sunt nesciūt loqui iudaice. cū opa q̄ ex mēte viciata prodent: nibilis p̄ pigro professiois ostendunt. gētile poti⁹ stulticā q̄ ecclāsticā castitatez souāt. Azotus em̄ que hebraice dī elodiḡnis verboz ī vberum. Jōq̄ tropologice aīotice loquuntur filij vrotrū alienigenarū: cum opera plausiā p̄creata vltione sternit cōbustionis expectat. vñ merito talius genitores a neemia ī solū obiurgati et maledicti sed et qdā sunt celi. q̄ necesse ē errātes a dōctorib⁹ veritatis acītē coercēti ut ab vbre ignis vltoris ad vbera diuīe laudatōis trāferantur. Heretici q̄ q̄ cū gētē phie dyaleticē et rethorice studijs āpli⁹ q̄ ecclāsticē sumplicitati operam impēdūt. nibil mir⁹ si auditores eoz īxta linquā populi et populi loquuntur: scripturas quidē sanctas ore volūtes. sed gētē sensu interpretates.

Igit̄ mun. Et dēda. Aptus p̄ omnia finis et cōdignus edificio sancte ciuitatis et tēpli domini: ut emundatis ciuib⁹ alienē a deo pollutōnis ordines sacerdotū et leuitaz ī ministerio suo rite custodianter. ut instituti regulariter magistri ecclā castigatū ab omni peccato populū decetero ī bono p̄manere et crescere se exhortent. Et ī oblatōe lig. Inter cetera populū ligna offert ad ignē altatis nutriendū: cum opa p̄tutum dīmā p̄secratōne digna operantur. Ardā et ligna et cōsumuntur ī altari holocausto: cū ī cordibus electorū opa iusticie flama caritas p̄ficunt.

Memento mei. Merito tal cōditor et dedicato: ciuitas p̄ multos devotōnis labores mēorie se creatoris et largitoris omn̄ bonoz p̄medat.

Sequentes tertium
hos vicūs et canō
res ordinariū intacros
Lectus esdr: Capit

pa
di
se q
m
eridors per ricos dierū
plo domini. Et dīrit lepū
elūt lancifacient se dī
arc domini in domo q̄
mon filius dāvid rex.
re super humeros eaz.
mino vestro: et curam a
eler parte sc̄m pagos
scripturā dāvid regis ifr
centiam salomonis filiū
plo: sc̄m particula pū
stram eaz qui stant ī col
israel. Immolate pascua
frārib⁹ vestris: et facite
ni quod datum est mos
in plebe que inēra elō
rum: et capraru: magistrū
lia. Dec de regalibus d
sione populo: et sacerd
numero duomilia: ac vi
tias et semetias et natha
as et osiel et coriā ī ph
lia: viulos quingētos. A
ganter: stetit sacerdote
ajmā per tribus. Et sc̄m
parū ī cospectu populi
sc̄m ea que ī libro moy
suerunt phāse igni prou
as cōterunt ī emolis et
lennia. Et atrulerūt omnib⁹
Sacerdotes em̄ officia
finita effēt hōz: et leuita
tribus suis filiū aaron. A
laphāb erant per ordīnē
mid. Et alaphāb zacharia
angēr: ostiariū p̄ singulae
particaret vñlūq̄s su
illōi parauerunt illūs. E
p̄pertinebat ad sacrificiū
tū phase: et offerabāt
nūlacrificiū sc̄m p̄cē
egnūt filiū israel qui inue
lio phāse: et diem festi a
temporibus samuel prop
legit iostias et sacerdote
omnis israel: qui inuen
tō bierofolimis. Octau
tōia celebratum est pb